www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, мані-ордери і инші треба адресувати на редакцію "SVOBODA".

СВОБОДА

"SVOBODA",
"LIBERTY"
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association,
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота, 10-го серпня 1918. Ч. 95. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Saturday, August 10, 1918. No. 95.

ВЕЛИКИЙ НАСТУП АЛІЯНТІВ НА СХІД ВІД АМЕНУ.

Злучені Держави приготовляють на 1919 р. армію в силі 5,000.000.

Департамент війни видав розпорядженя в справі безпроволочного орґанізованя славянського леґіону.

Російське большевицьке правительство мало виповісти війни Анґлії і Франції.

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 9, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ОРГАНІЗУЮТЬ 5-МІЛЮНОВУ АРМІЮ.

Американська армія у Франції буде виносити на другий рік 4.000.000.

ВАШІНҐТОН, 7. серпня. — **„4-міліонова армія американських жовнірів на боєвім фронті у Франції запевнить повну обіду алянтів".**

Таку заяву зложив ґен. Марч, шеф американського головного штабу, на засіданю військової комісії в сенаті, пояснюючи сповність нового плану в справі поширеного побору рекрутів.

ЧЕРЕЗ ЗМІНУ ЩОДО ВІКУ РЕКРУТІВ (ВІД 18 ДО 45 ЛІТ) АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ БУДЕ ЦІЛВИСМЕНА НА 5,000.000 ЛЮДИЙ.

Згідно з основним пляном головного штабу військова сила Злучених Державах не буде переходити число 1,000.000, натомісць Злучені Держави будуть мати слідуючого літа, коли розпічнеть ся загальний наступ аліянтів, 4,000.000 людий у Франції.

ДЕПАРТАМЕНТ ВІЙНИ ВИДАВ РОЗПОРЯДЖЕНЯ В СПРАВІ ОРГАНІЗАЦІЇ СЛАВЯНСЬКОГО ЛЕҐІОНУ.

Леґіон буде складати ся з добровольців Чехо-Словаків, Югославян, Русинів і инших в Австро-Угорщині поневолених народів.

ВАШІНҐТОН, 8. серпня. — **Департамент війни проголосив ним розпорядженя в справі безпроволочної мобілізації славянського леґіону в таборі Вадсворт, Спартанбурґ, С. К., згідно з недавно ухваленим військовим законом.**

В розпорядженю сказано, що до славянського леґіону можуть зголошувати ся добровольці Югославяни, Чехо-Словаки, Русини і инші поневолені народи, яких бажанем є боротьба ся проти Німеччини і Австро-Угорщини.

НА ЗАХІДНІМ ФРОНТІ.

True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 9, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

НАСТУП АЛІЯНТІВ НА СХІД ВІД АМЕНУ.

Взято кілька тисяч полонених і здобуто богато гармат.

ЛОНДОН, 8. серпня. — Анґлійський урядовий рапорт звучить:

Денний рапорт: **Нині досьвіта анґлійська четверта армія і французька перша армія під командою ґенерала Гейґа перевели наступ на широкім фронті на схід від Амену. Перебіг наступу є доси вповні вдоволяючий.**

Нічний рапорт: Воєнні операції, які розпочали французька перша армія під командою ґен. Дебендрі і анґлійська четверта армія під командою ґен. Ровлінсона, відбувають ся успішно. Урядовие військ переведено під заслоною ночі зовсім несподівано зі сторони неприятеля.

На даний знак французькі, канадійські, австралійські і анґлійські дивізії, яким помагало велике число анґлійських танків, розпочали наступ на 20-милевім фронті. Неприятеля заскочено несподівано. Союзні війска посунули ся здовж цілої боєвої лінії скоро наперед.

Опір німецьких дивізій зломано по завзятій боротьбі. Наші війска взяли богато полонених і здобули значне число гармат.

Французькі війска переправили ся через ріку Авр і помимо жвавої оборони здобули становища неприятеля.

На півночі від ріки Соми союзні війска вже перед полуднем осягнули свої цілі. На полудне ріки Соми неприятель ставив жвавий опір. Прийшло до дуже тяжкої боротьби. Нашим війскам удало ся остаточно перемогти неприятеля.

Наші війска находять ся тепер на лінії Плесеє-Розенніє-Бо-ур-Фрамервіль-Шіпіґі-Моряйкур.

На разі годі оцінити числа полонених, але в кождім случаю їх число виносить кілька тисяч. Таксамо попало ся в наші руки значне число гармат.

НІМЕЦЬКИЙ УРЯДОВИЙ РАПОРТ.

БЕРЛІН, 8. серпня. — **Урядовий німецький рапорт звучить: „Анґлійці перевели на боєвім фронті між рікою Авр і Соммою сильний наступ і вдерли ся в наші становища".**

7.000 ПОЛОНЕНИХ І 100 ГАРМАТ.

ЛОНДОН, 8. серпня. — Ґен. Гейґ не подає у своїм урядовім звіті точного числа полонених і здобутих гармат, але Боннар Ло подав в анґлійськім парляменті до відома отсей початковий вислід наступу:

„До 3-тої години пополудни наші війска осягнули на 21-кільометровім фронті всі свої цілі. Число полонених виносить 7.000, а число здобутих гармат 100.

„Наші війска посунули ся 4 до 5 миль наперед, а в одним місци навіть 7 миль".

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 9, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО МАЛО ВИПОВІСТИ ЦІЙНУ АЛЯНТАМ.

СТОКГОЛЬМ, 8. серпня. — **Російське большевицьке правительство проголосило істнованє воєнного стану між Анґлією і Росією, як се доносить з певним застереженем телеґрама, поміщена в берлінській часописи „Льокаль Анцайґер".**

(Петроградська часопись „Правда" заявляє, що російська республіка мусить злучити ся з Німеччиною, щоби перевести боротьбу проти колишніх союзників.

Большевицький міністер війни, Лев Троцький, як доносить телеґрама, мав видати приказ, в якім проголосив Анґлійців, Французів і Чехо-Словаків ворогами російської республіки.

Правительство большевиків тратить силу в північній Росії.

КАНДАЛЯСКА, 7. серпня. — Новоутворене правительство в Архангельску обіймило під свою контролю також мурманське побереже і робить приготовання навязати дипльоматичні фінансові і промислові зносини з чужими державами яко північно-російська держава.

Люди, які стоять на чолі нового правительства і які є представниками шістьох російських північних ґуберній, проголосили, що їх задачию є привернути в Росії дійсну демократію.

Відділи „білої сторожі", зложені з добровольців, дають по-міч військам аліянтів, які наступають на війска большевиків, утікаючих на полудне від Архангельска.

Архангельське правительство увязнило большевицьких провідників, які остали в місті. Большевицький комісар, Зінкевич, зістав убитий. Вирочи зміна в правительстві відбула ся без проливу крови.

Заки війска аліянтів висіли в Архангельску, місцеві большевики видали відозву до війска, взиваючи їх до насильств супроти горожан, походячих з держав аліянтів.

Д. Р. Френсіс, американський посол для Росії, повернув нині з Мурманська і поїхатиме в Канаді. Надіють ся, що небавом всі посли аліянтів перенесуть ся до Архангельска.

Війска аліянтів маширують на Вологду.

ЛОНДОН, 8. серпня. — Після занятя Архангельска аліянтами большевицькі війска уступили за ріку Двину. Дня 4. серпня були вони відтя проганяні головно при помочи огню гармат. Від того часу **війска аліянтів посувають ся скоро на полудне в напрямі Вологди.**

Аліянтам удало ся без великого труду перемогти війска большевиків в Архангельску, які числили разом всего 8.000 людий. Вони складали ся з 1.500 зоружених большевиків, 400 Ляндиндів, 900 Німців і 5.000 робітників. Аліянтам попала ся значна скількість зелізничих возів, а також дві батерії тяжких гармат.

Троцький закидає архангельському саветови зраду.

АМСТЕРДАМ, 7. серпня. — Лев Троцький, большевицький міністер війни, видав проклямацію, в якій вважає зрадниками і заслугуючих на кару смерти всіх тих представників савета, які опускають свої становища, заки ще вичерпали всі можливі средства оборони, як се доносить телеґрама з Москви до Берліна.

Сю проклямацію видав він з нагоди занятя аліянтами Архангельска і утечі савета. Троцький видав наказ всіх тих членів архангельського савета, яких можна би вважати дезертирами, увязнити і поставити перед революційний трибунал.

Німеччина передвиджує упадок большевиків.

ПАРИЖ, 7. серпня. — Говорячи про становище Німеччини супроти большевицького правительства, півурядовий орган „Норддайче Альґемайне Цайтунґ" заявляє, що берлінське правительство поробило всі конечні кроки, щоби упадок большевицького правительства не приніс йому несподіванки. **„Се справа, — пише дальше часопись — не справа великого клопоту німецького правительства, бо хтонебудь в Росії заповнить власть у свої руки, мусить з конечности зголити ся на берестейський мировий договір".**

Німці зголосили у Фінляндії 30.000 війска.

ЛОНДОН, 8. серпня. — Німецькі війска на півночі від фінського заливу одержали нові скріплення. Їх силу оцінюють на яких 50.000 людий. Ті війска є готові до наступу на мурманське побереже. Здовж мурманської зелізниці прийшло вже до ряду поменьших боїв.

Др. Гельферіх в Берліні на конференції.

АМСТЕРДАМ, 8. серпня. — Др. Гельферіх, німецький посол для Росії, прибув до Берліна, щоби подати точний звіт з положеня в Росії, як се доносить телеґрама з Берліна.

Німецький посол опустив Москву вчера.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 9, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Нові німецькі услівя мира.

БЕРНО (Швайцарія), 7. серпня. — Відповідаючи недавно на запит послів правиці в німецкім парляменті, німецький канцлер, Гертлінґ, заявив, що Німеччина має намір задержати Бельґію так довго, доки аліянти не сповнять цілий ряд услівій, якого сповненя домагають ся центральні держави.

Нові мирові услівя, подані канцлером, є слідуючі:

Признанє цілости Німеччини, яка була перед війною.

Зречи ся всяких претенсій зі сторони Франції до Альзациї і Льотаринґії.

Зворот німецьких кольоній або відповідне винагородженє.

Признанє цілости Австро-Угорщини та територіяльних і економічних користий, які вона набула через мир в Букарешті.

Признанє мирового договору, заключеного в Берестю Литовськім.

Признанє Курляндії, Ліфлянд, Естонії і Литви яко сфера німецьких впливів.

Аліянти зобовязують ся залишити Німеччині відшкодованє.

Аліянти мають згодити ся на німецьке розвиванє польського питаня.

Свобода на мори.

Аліянти мають запелати всякого рода бойкот супроти Німеччини.

Італія має зречи ся своїх претенсій до Адрійського мора.

Німецький міністер маринарки має уступити.

ЦЮРІХ (Швайцарія), 6. серпня. — Адмірал Капеле, німецький міністер маринарки, має небавом уступити, як се доносить телеґрама з Берліна до штутґарської часописи „Таґеблят" і до „Авсбурґер Цайтунґ".

Адмірал Капеле прийшов був в 1916 р. на місце Тірпіца. Його резиґнація стоїть відай в злуці з уступленем адмірала Гольцендорфа, шефа німецького штабу маринарки.

Прибічну сторону коло цісаря подовжено.

ЛОНДОН, 2. серпня. — Кореспондент, — „Дейлі Експрес" доносить, що зі страху перед замордованем німецького цісаря здвоєно силу його прибічної сторожі.

В ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 9, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Населенє Польщі зменшило ся о 3½ міліона людий.

ЛОНДОН, 8. серпня. — Польські часописи доносять, що населенє в польській королівстві зменшило ся підчас війни з 14 міліонів на 10½ міліона.

Смертність значно змогла ся. Велике число Поляків покидає свій край задля тяжких услівий житя під німецьким панованем.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 9, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ЗЕЛІЗНИЧИЙ СТРАЙК МАЛИ ВИКЛИКАТИ МОСКОВСЬКІ АҐЕНТИ.

Страйковий комітет поставив міністра зелізниць і богато инших осіб на листі засуджених на смерть.

АМСТЕРДАМ, 7. серпня. — **Сліжство, переведене в Києві, виказало, що зелізничий страйк на Україні був спричинений затраченими впливами та що був закинений проти українського правительства і центральних держав,** як се доносить „Норддайче Альґемайне Цайтунґ".

Богато ворожих аґентів з Великоросії, які нині находять ся у вязниці, подає дальше часопись, належить до тайної орґанізації, яка має до своєї розпорядимости великі фонди.

Одна з відозв такої орґанізації звучить:

„Неприятель рабує нас і краде наш хліб, щоби дальше продовжати війну. Все те спричинює опінєю революції на заході.

„Товариші! Ми досить натерпіли ся від цісарських псів. Здержіть рух на зелізницях і помножіть тисячи зоружених селян в дану хвилю займити міста".

Часопись доносить дальше, що робітники зробили недавний замах на житє українського міністра зелізниць, Бітенка. Страйковий комітет видав осторогу, що багато високих урядників поставлено на листу засуджених на смерть. Власти перевели масове арештованє і богато осіб покарано смертию.

Останні вісти доносять, що страйк щораз більше упадає.

УБИЙНИК СТЕШЕНКА УТІК.

Вістка про замордованє Терещенка не потверджена.

ЛОНДОН, 7. серпня. — **Стешенко, бувший міністер просьвіти в українськім кабінеті, згинув недавно від револьверової кулі на улиці в Полтаві,** як се доносить телеґрама з Копенгаґен. Телеґрама додає, **що убийник утік.**

Доси нема потвердженя вістки про замордованє бувшого російського міністра заґр. справ, Терещенка. Заходить можливість, що через подібність назв деякі телеґрами подали мильно вістку про замордованє Терещенка замість Стешенка.

В ДОНЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 9, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

КОНҐРЕС ДОНСЬКИХ КОЗАКІВ НАЗНАЧЕНИЙ НА 15. СЕРПНЯ.

Большевицькі війска на Кавказі находять ся в безнадійним положеню.

АМСТЕРДАМ, 7. липня. — **Ґен. Денікін, бувший шеф штабу російських військ, який на чолі козацких війск бореть ся проти большевицького правительства, заняв большевицькі війска у східний кут між Тамиком (Закавказє) і Катеринодаром (Кубань),** як се доносить вісти з Києва. Новоросійск, пристань на східнім побережу Чорного моря, є одинока більша місцевість, яка ще находить ся в руках большевиків, котрих війска є тепер зовсім здеморалізовані.

Кейські часописи доносять, що великий конґрес донських козаків розпічнеть ся дня 15. серпня в Новочеркаску.

НА СИБІРИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 9, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

АМЕРИКАНСЬКА АРМІЯ НА СИБІРИ БУДЕ ЧИСЛИТИ НАРАЗІ 10.000 ЛЮДИЙ.

Ґенерал-майор Ґрейс комендантом американських військ на Сибіри.

ВАШІНҐТОН, 7. серпня. — **Ґенерал-майор Ґрейс обійме команду над американською армією, яка має відійти на Сибір,** як се заявив нині ґен. Марч, шеф головного американського штабу.

Американська армія буде наразі складати ся лише з двох правильних полків піхоти, які будуть становити одну цілої армії. Сими полками є 27. полк і 31. полк, які нині находять ся в дорозі з Филипин до Владивостока. Сила армії буде відтак поступенно збільшувана аж до тої величини, яка потребеть ся до конечною для переведеня своєї задачі.

300 міліонів рублів на боротьбу проти Чехо-Словаків.

АМСТЕРДАМ, 6. — **Большевицьке правительство в Москві уділило 300 міліонів рублів на війну з Чехо-Словаками,** як се доносить вісти з Берліна.

У Вологді відкрито протиреволюційний заговір, 69 офіцирів арештовано.

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31, 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Зєднаних Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		в місті Jersey City і за границею:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25

Single copy 3 cents. Поодиноке число 3 центи.

За зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".

При висилкою замовлення належить додатити мані-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

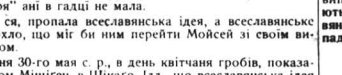

НА ПОЛІТИЧНІ ТЕМИ.

„Всеславянська ідея" і Українці. — Раси й інтереси. — Не вертаймось назад, але ідім вперед.

Тому 15 сот літ Славяни творили ще одно море; ще жили яко одно племя в околицях горішного Дніпра (де тепер північна Україна і Білорусь), але опісля відтам розійшлись на всі сторони та утворили 7 окремих славянських народів.

Тому яких 100 літ найбільший московський поет, Александер Пушкін, сказав так: „Чи зіллють ся славянські ріки в руськім (московськім) мори? — ось питане".

Значить, московський поет вважав розхід Славян на всі сторони за варятство, але був би їм се дарував, як би по 1400 літах прийшли були до розуму і зійшли ся знова до одного моря, яке вправді мало би змінену назву зі „славянського" на „руське", але всетаки море, а що море то не ріки, річ ясна.

Протягом сотки літ, до теперішної хвилі, поетичні і розмашисті слова Пушкіна нераз витано гостинно в політичних програмах серед декотрих Славян. Ріжно ті слова витано, всіляко їх представлювано і розмаїто їх голошено, але ідея ніби була тасама і будіймо ціль була написана тасама: єдність Славянщини.

Однак мимо тої ріжноманітности всеславянська ідея „не тішила ся" успіхом. Усяка славянська ріка плила собі, спокійнощи бурливо, своїм власним руслом і до свого моря, а „славянського моря" ані в гадці не мали.

І дійшло ся, пропала всеславянська ідея, а всеславянське море так висохло, що міг би ним перейти Мойсей зі своїм вибраним народом.

Аж ось, дня 30-го мая с. р., в день квітчаня гробів, показалось над озером Мішіген, в Шікаго, Ілл., що всеславянська ідея ще не пропала, та що славянське море ще має воду.

Там зійшли ся ріжні Славяни, піднесли забуту ідею та обіцяли собі здійснене великої славянської ідеї вже в недалекій будучности.

* * *

Я не є ворогом славянства і не хотів би, аби його ідея, піднесена над озером Мішіген, мала пропасти над славянськими ріками в Европі, але я тут ніщо не порадку; не то я але тисячі і міліони нас Славян в Америці не потрафлять спрямувати славянських рік до одного славянського моря.

Славянські ріки пливуть собі своїм бігом: — себто, славянські народи живуть собі своїм житем і кождий пливе собі до свого моря, себто до своєї цілі. Хто хоче дійти до того моря, нехай тримаєть ся пословиці: „Іди за рікою, а дійдеш до моря".

В нинішних часах, ще більше як в давнійших, расове походжене народів не грає ролі в міжнародним політичнім або економічнім житю.

Теперішна війна є одним з доказів, що раси не грають ролі в міжнародних відносинах. Германи воюють проти Германів; Романи проти Романів; Славяни проти Славян; Турки проти Туранів.

Чому се так?

А тому, що інтереси поодиноких народів, або частин їх, не уложились після расового походження, але після географічних, політичних, економічних і національних відносин.

Як би Славяни мали лучитись яко раса, то передівсім повинні би взяти між себе Пруськів, які є переважно славянського походження (із завойованих і змішених славянських балтійських племен); а знова, як би наприклад мали лучитись до бою проти раси германської, то мусіли би виступати не лише проти Німців, окрім Пруськів, але і проти Французів, які є переважно германського походжения (особливо в північній части Франції, де германське плем, Франки, завоювало було весь простір і запанувало над ним, а своє імя надало цілому народови і краєви); дальше — проти Англійців, які також є переважно германського походжения (бо германські племена Сакси, а потім Нормани, виперли в Англії кельтійські племена на захід і північ та цілком опанували краєм); опісля — проти Бельгійців, Голяндців і скандинавських народів; вкінци — і проти народу Злучених Держав, де окрім Айриців, Жидів і Славян є самі тільки германські племена.

Сей приклад показує наглядно, до якого абсурду дійшла би тепер боротьба раси славянської проти раси германської.

Славяни мусіли би покинути теперішну війну, а витворити новий расовий славянський фронт проти нового германського фронту.

І що вийшло би з того? Вийшло би таке, що вороги подали би собі руки, а приятелі станули би проти себе.

А все на те тільки, аби зберігти расову єдність.

Для расової єдности мав би Українець іти разом з Поляком, а навіть з Пруськом — воювати проти Бельгії, Англії, а навіть Америки.

Однак сьому не бути. Радше славянське море висохне, ніж би Славяни мали пустити на такий „расовий абсурд".

Жаден нарід не жертвує своїх житевих інтересів для расового походжения, отже годі вимагати того і від Славян. Як Германи не дивлять ся на своє расове походжене, так і Славяни на нього не зважають. Вони також виросли вже зі свого славянського дитинства і мають свої інтереси як і всі прочі розрізі народи. І вони таксамо як і всі инші пильнують своїх національних інтересів та не жертвують їх за ніякі расові принципи; а противно — боронять тих інтересів, хоч би проти сусідів одного расового походжения, та входять в союзи і порозуміня з другими народами, хоч би вони були з „чужої" раси.

* * *

Расове походжене стратило вже своє значіне і свою практичну вартість і нині **расової спільности нема.**

Нині Поляк Українцем дальший ніж Айриш, хоч Поляк сусід і Славянин, а Айриш далекий і Кельтиць. Француз, Швайцарець — Українцем близший ніж Поляк (говорю про тих Поляків, що стикають ся з Українцями), бо вони демократи і мають однакові засади з Українцем, а Поляк представляє на У. країні визискувача і ретрограда, якого кождий Українець мусить поборювати. Одним словом — **Українець в Поляком не має спільних інтересів, але цілком противні і мимо славянського „посвоячення" його обовязком є воювати проти Поляка, в інтересі свого народу та в інтересі демократизму.**

Поляк (польський шляхтич або його посіпака) може промовляти до Українця, аби „в імя славянства" його не викидав з України; однак Українець знає, що тут зовсім не ходить о якебудь „славянство", але о **великі земельні посілости на Україні,** отже о інтереси польської дідичівської каяси. Для тих інтересів польський галапас на Україні буде усім, чи треба; буде голосити усяку ідею, якої тільки буде треба, а яка може йому в чімнебудь помогти. Для оборони своїх інтересів тасама шляхта змінила релігію, народність; присягала на вірність Польщі, а потім проти тої Польщі кликала на поміч війска цариці Катерини. Тепер тасама шляхта може бути „славянська", а навіть „українська"; — залежить від того, як зложать ся обставини для оборони інтересів. Але власне длятого, що Українець все те знає і розуміє, він повинен також знати і розуміти, що нема тут жадного „всеславянства", — а тільки **інтерес Українця вимагає, аби з всі вимести польську і московську шляхту; вимести без милосердя і без усяких „славянських" декламацій.**

Чехи і Словаки (вони вважають себе за один нарід) таксамо підносить славянський „камуфляж" (піддурюване), проповідуючи усім Славянам, аби лучились, а головно боронили Чехів перед Німцями. Чехи є славянського походжения, то правда, але своїм суспільним, промисловим і культурним житем вони близші до Німців ніж до решти Славян. Що Німці Чехів хотять зісти, то правда, але чеська видержимість залежить від їх культури, а не від славянського оружя. Славянське оруже могло би на якийсь час спинити винародовлене Чехів, але перешкодити на все не могло би. Впрочім, чеські лідери знають, що тут не хоч-не-хоч, себто славянську, культуру, але о інтерес чеського народу. Чехи є промисловий і богатий нарід, а крім того мають надвишку населеня, яка ідє на еміграцію. Одиан від заходу, а полудня і з півночи вони мають проти себе ще сильнійший промислово і фінансово елемент, іменно — Німців. Сильнійший все слабшого давить; отже економічно сильнійші Німці беруть верх над економічно слабшими Чехами. Вихід з того для Чехів є: **отворити для них схід; отворити для них „славянське море";** нехай би Славяни забавили ся у „всеславянську ідею" в інтересі чеського промислу і капіталу та чеського кольоніста. На Шлеску Чех може Поляка винародовлювати (там цілі громади польські Чехи чехізують), але се не шкодить їм в інтересі свого промислу і капіталу пускати Славянам „камуфляж" про „всеславянську любов". Се їх інтерес, але інтересу українського, або московського, або білоруського в тім нема, отже годі від тих народів вимагати в тім випадку „славянської любови".

Серби, Хорвати і Словінці, котрі вважають себе за один нарід, мають національний та економічний інтерес в боротьбі проти сильнійших сусідів, Мадярів і Німців, і сей спільний інтерес лучить їх наприклад з Чехами і Поляками. Але політики спосеред тих народів доси провадили таку самолюбну політику, що ніколи не ставали в обороні полудневого Славянина. Східні Славяни, Українці, Москалі і Білорусини, могли би в тім випадку станути до помочи полудневим Славянам, **але вони мають стільки своїх власних справ і боротьби проти других Славян, що рішучо не мають змоги посьвятитись навіть в сім випадку „всеславянській ідеї".**

* * *

Про відносини в недавній „славянській" Росії не буду тут говорити, бо її тепер нема, але скажу про **відносини між східніми Славянами, себто Українцями, Москалями і Білорусинами,** які щойно зачинають укладатись.

Хотяй ті народи є славянські і хоч вони близше подвоєчені зі собою ніж з другими славянськими народами, то **всетаки їх відносини не удовлять ся після расового походжения, але після взаїмних інтересів, головно економічних.**

Першим услівем, аби ті народи могли зробити між собою якийтривкий і стійний союз, чи порозуміне, є се, аби у них був **дійсно демократичний державний устрій.**

Відтак порозуміне легке, а воно дійсно і потрібне.

Як потрібна боротьба Українця проти шляхоцької Польщі, так потрібне порозуміне української демократії з демократією московською і білоруською. І як ся боротьба так і те порозуміне диктує Українцеви — інтерес політичний і національний його народу.

Польща і Чехія є в такім положеню, що не мають змоги утворити сильні та економічно самостійні національні держави. Ввіз сирих матеріялів залежить у них від других держав, а таксамо вивіз їх промислу або заощадженого капіталу. Їх еміграція мусить іти до чужих країв і вона засуджена на винародовлене.

Инша річ з тромя східними народами: Українцями, Москалями і Білорусинами.

Тепер Німеччина загрожує їх економічному розвиткови. Вона лагодить ся забирати від тих народів сирий матеріял для свого промислу: з України уголь і зелізну руду (німецькі економісти кажуть, що німецькі копальні є на вичерпаню; що можуть вистарчити ледви на яких 30 до 50 літ); а з Московщини і Білорусі головно — дерево, лен і коноплі. **Се знищило би промисел на Україні, а Московщині і на Білорусі** (на Білорусі доси промислу майже нема жадного); **обідняло би ті краї і зробило би їх зависимими економічно, політично і військово від Німеччини** (Україна між иншим з браку военного промислу показала ся безсильною супроти большевицької Московщини).

Для оборони перед сим німецьким замахом на розвиток України, Московщини і Білорусі в будучности — ті краї повинні вже тепер боронитись.

Тут большевицтво і шляхта польська та московська іде на руку Німцям, бо сього вимагає їх інтерес, **але інтерес тих трох народів вимагає, аби вони порозуміли і подали собі руки для спільної акції та оборони.**

Промисел український може найскорше розвинутись і найти собі рынок збуту в Московщині та на Білорусі. Однак Україна могла би помагати і тим двом краям розвивати промисел у себе, як би вони за український сирий матеріял платили иншим сирим матеріялом. Розуміє ся, промислова виміна також могла би рівноважитись.

Крім того ті три народи мають змогу розвивати ся дальше на полудневий схід і на схід — **на Кавказ і на простору Сибір.**

Вони не потребують надвишки свого населеня посилати на чужину на національну загибіль. Українці і Москалі вже двигнули свою еміграцію на Кавказ і на Сибір та побудували вже там **сильні і просторі національні оселі,** які будуть мати на будуче дуже велике значіне для обох тих народів; для їх економічного житя і національної сили та розросту.

Вони не можуть покинути кавказьких і сибірських просторів, бо не можуть дбати тільки про нині, але мусять дбати також і про будучність.

А все те можливе тільки на підставі порозуміня тих трох східних славянських народів, не на підставі „славянства", а на основі взаїмних інтересів.

На перешкоді тому стоїть тепер Німеччина і польська та московська шляхта і власне з тими ворогами слід східним Славянам боротись — в імя красшої будучности української, московської і білоруської демократії.

Володимир Б. Лотоцький.

ЛИШЕ ДРІБКУ ЧЕСТИ, ПАНОВЕ ПОЛЯКИ...

Нарешті справу польських рекрутаційних бюр порушила польська газета „Дзєнник Зайонзкови" в Шікаго. В ч. 182-ім (з 5. серпня) сей газети находить ся стаття під заголовком „Чого хочуть Українці?" в сій статі власне обговорюють ся сю справу.

Ціла стаття напакована лайкою і доносами на „Свободу"; а в деяких місцях автор статі навіть грозить нашій газеті.

„Дзєнник Зайонзкови" каже, що „Свобода", яка взиває Українців не виступати до польської армії, шкодить польській армії, а „се вже рівнаєть ся зраді справи алянтів, а також Злучених Держав, бо прецінь польська армія воює по тій стороні, а навіть за справу Українців".

„Не грайте, Українці, з огнем і дайте спокій Полякам, бож ані Вас ані вашої ласки вони не потребують і з Вами не числять ся" — пише ся газета.

* * *

Лише трохи вирозуміня, лише дрібку чести, панове Поляки, а справа стояла би на добрій дорозі. Ви не годні заноувати ані одного случаю, який сьвідчив би, що „Свобода" шкодить польській армії або зраджує справу алянтів.

Зрозуміте Ви, Поляки, що „Свобода" заступає кільканадцять тисяч своїх читачів-Українців, які домагають ся, щоби їх газета боронила їх перед польським терором. Бо нечесно є зі сторони Поляків, аби вони сьвідомо затягали до польської армії Українців, які з точки національних інтересів не можуть іти разом з Поляками, бо польські і українські інтереси є розбіжні, а навіть собі ворожі.

Поляки хочуть, аби східна українська Галичина, українська Холмщина і українська Волинь належали до Польщі; Українці-ж знова борять ся за прилучене тих земель до України.

Тут розбігають ся польські і українські інтереси. І Українець, який бореть ся по стороні Поляків, бореть ся тимсамим за польські, а проти українських інтересів і не може уважати ся за Українця.

Ми не шкодимо польській армії. Борони нас, Боже! Ми желаємо польській армії, щоби вона зросла о міліони жовнірів. Алеж будьте і Ви вирозумілі та не тягніть до сеї армії Українців. Сим Ви лише розятрюєте ненависть.

Ми розуміємо, що польська армія має складати ся з добровольців-Поляків, але не з Українців, затягнених там терором. Бо чиж се не терор писати до Українця лист і казати йому: „маш сей пан ставіць категоричне для добра власнего"? Чи се не терор, коли польське бюро посилає такий лист до чоловіка, хоч знає певно, що сей чоловік є Українець? Де се діється? Думають Поляки, що в Галичині, під охороною австрійських багнетів? Ні, панове! Се в Злучених Державах, в найдемократичнійшій республіці сьвіта, де закон не позволяє на терор.

Ми розуміємо також, що на писане терористичних листів до Українців Поляки не мають довводу, і тому ми на запит наших читачів, що вони мають робити з такими листами, кажемо їм повідомити польське бюро, що вони не є Поляками, але Українцями. Хочеть ся нам вірити, що в бюрі може зайти деколи помилка. Бюро може бути деколи хибно поінформоване про національність тої чи сеї особи. Тому треба справити сю помилку. Та коли чуємо, що навіть по таким повідомленю польські бюра посилають до Українців дальші листи, то ді ми уважаємо се вже не яко помилку, яко оригінальну напасть на гладкій дорозі. І таку напасть кажемо своїм читачам інформувати. А думаємо, що се не має на ціли шкодити польській армії. Се є лише спосіб оборони Українців перед польською напастию.

Нехай „Дзєнник Зайонзкови" докаже нам, що ми зраджуємо інтереси алянтів. Ми були би раді стрінути ся хоч з одним доказом такої зради. Застерігаємось одним притім, що пятновани Поляків за се, що вони хочуть силою затягати Українців до своєї армії, не є найнезвнішим доказом зради алянтської справи. Нехай Поляки вибють собі се з голови. Поляки — се не алянти, а алянти — се не Поляки!

Тисячі Українців служать нині в армії Злучених Держав; деяких з них на поли бою наложили вже головами за справу алянтів, за справу сьвіта, за справу України! Чиж ті тисячі Українців, хоробрих вояків американської армії, є доказом зради алянтської справи?

Лише дрібку чести, панове Поляки, а не буде непорозуміня межи нами. Не затягайте до своєї армії Українців, а тоді ми не будемо порушувати в газеті болючої справи і не будемо „шкодити" польській армії.

НАША ПОЛІТИКА.

II.

Другим найбільшим нашим народним гріхом в народній політиці є те, що ми не стаємо ані на один момент подумати над важною народною справою; розсудити її совісно і бучевними, що вона є добра і корисна для цілої суспільности. А в многих случаях ми уважаємо народну справу яко якусь річ особисту, корисну тільки для одиниці, а не для загалу, і через таке наше розуміне справи ми легковажимо її.

Такі наші легковаженя і непорозуміня добре справи дуже часто приносять нам сумні наслідки на поли політичнім; се знеохочує наших політичних лідерів до дальшого веденя народної політики, а на останку з того повстає найсумнійша консекевенція: наша суспільність тратить довіре до своїх народних провідників, підозріває їх яко прихильників ворожих інтересів, а часами навіть і публично оскаржує їх і яко зрадників національних інтересів. Всі такі случаї повстають тільки з легковаженя справи зі сторони наших народних провідників, а не вирозуміня добре справи — зі сторони нашої суспільности.

Через такі случаї ми терпимо богато в народній політиці, дуже часто тратимо щирих народних провідників, розсіваємо роздор і незгоду серед самих себе, тратимо дух до всякої народної праці і тим спиняємо всяку народну роботу.

Отсі факти тичать ся тільки тих наших народних провідників, що падають жертвами через повисше наведені причини.

Не тичать ся вони тих наших „провідників", що під покришкою політики старають ся використати українську суспільність для власних інтересів.

Таких „лідерів" подибуємо великє число тут в Америці серед наших еміґрантів, і то не тільки серед меньше сьвідомих Українців, але також серед нашої тутешної інтеліґенції. Доки вони бачать власний інтерес в політиці, — доти удають щирих патріотів. Як нема користи, вони вмивають руки від всякої політики.

Коли ми хочемо бути совісними критиками, тими, котрі вірять, що совісна критика приносить користь для загалу і направне часами злі поступки, ми не можемо оминути нашого тутешного духовенства. В Америці наше духовенство має великий вплив на суспільність. Має більший вплив ніж инші народні провідники. Се мусимо признати. Тому всяка політика зі сторони духовенства дуже серіозно відбиває ся на нашій суспільности. Добра і совісна політика зі сторони духовенства приносить велику користь, викликує сильнійший дух серед загалу до дальшої народної праці; але політика, політика фальшива, має дуже сумні наслідки і прямо деморалізує суспільність.

Ніхто не може сказати, що наше тутешне духовенство не інтересувало ся політикою. Ми бачимо, що перша українська запомогова організація, Руский Народний Союз (тепер Укр. Нар. Союз) в Америці, була зорганізована нашим духовенством, і що перша українська часопись, „Свобода", орган тої організації, вийшла під пера сьвященика. Але так, на поміж інтеліґентними народними провідниками богато щирих і совісних робітників упали жертвами легковаженя важних народних справ, таємно богато щирих сьвященників-патріотів упали жертвою тоїсамої байдужности. Або коротко сказати: замала вправа в народній політиці була найбільшою причиною упадку.

Однак, як серед наших інтеліґентних народних провідників політичних є одиниці, що тільки задля власних інтересів удають щирих народних патріотів, такісамі одиниці істнують і серед нашого тутешного духовенства. Через таких „сьвященників-патріотів" ціле духовенство терпить на політичнім поли. Бо наша суспільність, помісць осудити справу совісно і винувати тільки того сьвященика, котрий завинив, не нахаляємось на всіх і голосимо, що „всі поли такі". Се є нерозумна критика. Не можна винувати всіх за одного, двох чи десятьох.

І ось на примір: Тому три чи чотири тижні один сьвященик, старший сьвященик, до якого парафіяни відносять ся хоробливо з тої причини, що він радив перед кілька разів на проповіди в церкві вступати до якогось „лішкорєнс" в Нью Йорку, а про українські орґанізації ані, словом не спімнув, сказав на проповіди: „Я вам нашим дітям дам фіґу з маком, а не школу", і замкнув школу. Зараз тої неділі можна було чути під церквою голоси, що „всі попи такі! Нема доляра, нема школи" і т. п. А ще щотаки на другий день скликують збори і орґанізують товариство, щоби показати „попам, що „ми не дурні!"

Чи розумна така наша робота і критика? Така робота є шкідлива, а критика не на місци. Адже не годить ся винувати всіх за злі і непатріотичні поступки одиниці. Може і правда, що той сьвященик ставить доляри висше патріотизму; що він голосить на проповіди в церкві про якісь-там „лішкорєнс" не задармо. Коли так річ матиме ся, то його поступки критикуймо, але не винуймо чесних і щирих сьвящеників-патріотів за хиби одиниці? Се є несовісна критика з нашої сторони. Також не є розумні аргументи, що „який піп, така церква". Се є цілком дві инші річи.

Отже бачимо, що в кождій групі знайдуть ся такі „доляровї" патріоти, котрих особисті інтереси є перші інтереси, а мовляв: нема користи, нема політики. Та через такі одиниці ми не повинні ставати байдужними в обробленю нашого народного поля, бо воно вже й так заросло забогато. А критиці будьмо совсимо розважними. За злі поступки критикуймо, а за добрі нагороджуймо — без ріжниці, кому та нагорода належить ся. Тоді ми будемо називати ся добрими дітьми України.

А. Пашук.

НА ДНІ НУЖДИ...

В столици Еспанії, в Мадриді, відбувають ся під сю пору наради конґресу в справі охорони дітий. В ніякій европейській столици такий конґрес не мав би відповідного поля праці, бо ніде так мало не робить ся для охорони дітий, як в Мадриді. Урядова статистика виказує, що в тім місті 30.000 дітий не побирає шкільної науки задля браку шкіл. Діти переробляють на улицях і ушиють самі старати ся о поживу для себе — одні продають часописи, другі збирають папіроси, а инші продають ріжні забавки, або ходять з „музикою".

В Мадриді є спеціяльне заведене для дітий „без батька". На четверо дітий припадає там одна мамка; для успокоєня дать ся дітям морфіну, наслідком чого смертність дітий доходить як до 80%. Зі страху перед тим убога матір такої дитини віддає часом свою дитину знакомим або дарує декому. Деякі знов віддають свої діти жебракам, які вчать тих дітий свого „ремесла".

Тому отже не диво, що на улицях Мадрида діють ся впрост страшні сцени: жебраки провадять навмисно покалічених дітий, аби їх виглядом збудити милосердність людий. Є там також спеціяльні „підприємці", які купують діти і висилають їх до каварень, де гості час від часу жертвують їм свої лепти. Малі дівчатка мусять на улицях співати і танцювати, підчас коли „підприємці" забирають їх гроші.

Найгірше діють ся в часі морозів, яких в Мадриді в зимі не бракує. Діти, голодні і на пів нагі, блудять по улицях, часто можна видати громади дітий на подвірях, де гріють ся взаїмно. Коли поліцаєви звертає ся уваґу, щодо тих дітий, то він відповідає з усьмохом: нічого їм не станесь; що впрочім робити, коли на сьвіті є так много дітий...

Ярослав Арчиковьа.

ВІДПОВІДЬ.

Вже мало пізнаєш я людини! одній,
Я сміла вже умирала знайти,
І в сміливім шалі, у тиші сумній
Вже не віддала їй серце-далім!
Вже мало лишила і здавна вже спить,
Тому у тверди сина домовини,
Вільно не боїть ся чутки, не ради, не кри-
чить.

Вільно не знає нічого самотним...
Вільно вже не вмирати чужим було,
Вільно вже спокійно в хобаю:
Вільно спокійно вміє для його зайшло
І не сміє боїть ся і сваволі...
Що вмирає! — — —

УКРАЇНСЬКІ БІЗНЕСМЕНИ.

Недавно тому я читаву „Свободі" гарну статю на сю тему. Висказані в ній погляди повинен кождий український бізнесмен взяти собі щиро до серця. Се правда, що деякі з них не знають, як обходити ся з публикою, і вони зробили би хороше діло, як би приняли добру пораду Шан. Редакції. Многі з них хорують на недбальство, котре не дасть ся нічим оправдати. Я сам про се мав нагоду кілька разів переконати ся, а тепер один з подібних фактів хочу подати для характеристики публичню.

Кілька тижнів тому я замовив пару шкільних канадійських книжок в Ukrainian Book Store & Publishing, Ltd., 348-350 Main St., Winnipeg, Man., котрі я видав з їх катальогу, але книжок не дістав, гроший не звертають і уперто мовчать на моє запитане дотично сеї справи. Книжки печатані в Канаді і не може бути вимови, що „не можуть спровадити з краю з причини війни". Але що зробив би книгарні, котра мовчить навіть тоді, коли їй посилаєть ся почтову марку на відповідь? Се є кривисне недбальство, і українська преса повинна перестерегати наш загал перед такими фірмами. Згадана фірма, про що я переконав ся, висилає великі катальоги між людий, а коли хто шле їй на замовлене, то звичайно відповуєть „Книжки, або товар Ваш замовлений на вичерпаню, тому зможете щось иншого" і так іде в безконечність, аби лиш не мантити гроші. Таких „бізнесменів" є богато, однак трафляють ся виїмки. Про се кождий знає, однак чи не лучше було, як би українські фірми обслуговали лучше своїх костомерів? Бізнесмени, застановіть ся над сим! Українські часописи повинні подібні факти оголосити публично, щоби такі річи у нас не практикували ся.

Д. Лазар.

ДОПИСИ.

3 NEW YORK, N. Y.

Поклін до Українців на горі міста Ню Йорку.

Із поміщуваних по наших часописях дописий довідуємо ся, що наш нарід в Америці зачинає жити иншим житєм, житєм сьвідомого горожанина вільної України.

Щоби розбудити житє між Українцями на горі міста Ню Йорку і перешкодити підлій роботі капцінів, котрі тут закорінили ся дуже сильно і зачали богато Українців перетягати на свою сторону, гурток сьвідомих Українців дня 24. марта с. р. зібрав ся в гали мітінговій Братства св. Андрія і по короткій дискусії засновано „Американсько-Український Поступовий Клюб", котрий містить ся під числом 441 E. 71 Стр. До уряду увійшли: Василь Дзюк, голова; Іван Лазорчик, заст. голови; Іван Колодій, касієр; Василь Навали, заст. касієра; Михайло Гандзюк, секр. рек.; Михайло Левитський, заст. рек. секр.; Федор Пиртко, секр. фін.; Іван Заболотський, заст. секр. фін.; Іван Лешко, бібліотекар; Павло Зятик, заст. бібліот.; Олекса Буряк і Павло Братик, контрольори.

Цілию сього клюбу є: згуртувати всіх Українців у Ню Йорку без ріжниці пола, віри і переконань політичних в цілі їх національного і просьвітного сьвідомлення, та розбудити в них товариське житє. Клюб буде утримувати школу української і англійської мови, школу для неграмотних; уладуєть бібліотеку, а також буде старати ся, щоби ми мали як найбільше горожан сеї держави і могли утворити політичну партию, котра би заступала і боронила наших прав в сій державі проти клеветн наших ворогів.

В імени Амер.-Укр. Поступового Клюбу аверитаю ся до вас, Українці на горі міста Ню Йорку, з просьбу. Приступайте громадно до нас, бо лиш до нашого клюбу, котрий є отворений що дня, переконайте ся, дивіть ся на нашу роботу і ваш, а будете певно вдоволені. Не забувайте, що в злуці є сила, а нам у тяжкім прикрім часі для Невьки-України тої сили потрібно. Коли ж буде сила, то ми поборемо всіх ворогів наших.

Михайло Гандзюк.

3 MILWAUKEE, WIS.

Дещо про тутешну всеславянську маніфестацію.

У Мілвокі проживає богато ріжних Славян, як Поляки, Чехи, Словаки, Словінці, Серби і Росіяни. Є тут також і Українці. Хоч Українців перебуває у нашім місті мале число, то вони жиють собі свобідно і весело. Зорганізували ся всі до одної громади, мають велике товариство, яке належить до У. Н. Союза, а до того ще й пахожо зорганізували, за приводом щиро о й горячого народного робітника, котрий прибув сюди на голос народу. Тим робітником є о. М. Попель. Відколи о. Попель перебуває між нами, від того часу зачало ся між тутешними Українцями сьвідоме народне житє.

Тепер хочу сказати дещо про Українців, котрі брали участь у всеславянській маніфестації, яка відбула ся у Мілвокі дня 9. червня б. р., о годині 1.30 по полудни. Прийду сказати, то Українці поставили ся дуже гарно. Вони становили самі в собі 4-ту дивізію і мали свою власну музику, котра складала ся з 16 людий. Збіране відбуло ся в переповній гали. На се торжественне сьвято прибули також Українці з кількох околичних місцевостий. Кождий старав ся показати другим народам, що тут побіч инших Славян жиють також Українці. Щирі наші люди, мущини і женщини, ставили ся як один на означену годину, аби спільно взяти участь у маніфестації. Українська дивізія йшла під проводом свого маршалка, п. Володимира Худика. О годині 1-шій пополудни дачало ся збіране до вимаршу. Незабаром вийшов підхорунжий І. Магеровський з американським прапором, а музика заграла американський гимн. Численна публика привитала нас горячими оплесками. Опісля пошов ся підхорунжий М. Пеленський з прапором українським, а музика заграла український гимн „Ще не вмерла Україна". І тут знова роздали ся горячі оплески здоволеної публики. Чужинці дуже високо розвитували ся про нашу національність.

Початок, як видно, був дуже гарний і одушевлюючий, але по дорозі не було для нас весело, бо наші слуги капцінів і польські наймити не хотіли брати участи з нами, тільки підтримували своїми рамецами салюни і штори та приглядали ся, як українська дивізія йде під гербом України. Ще гірше дробили ті наші земляки, котрі відкурали ся свого і йшли під чужими прапорами. Нехай їх Бог сам поверне на праву дорогу, аби пізнали, що лінша своя хата ніж чужа палата.

І. Березовець,
член 103 відділу У. Н. С.

НІМЦІ І БОЛЬШЕВИКИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 9, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Звісний німецький учений Павло Рорбах сказав підчас свого викладу в берлінськім університеті отсе: Ми під німецкими услівями не можемо допустити, аби повторила ся тасама політика, яку большевики грали підчас мирових переговорів у Берестю. Большевики є в наших руках і мусять нам бути вдячними за всьо, що ми їм жертвуємо. Ми можемо провадити в Росії таку політику, яку ми самі хочемо, а в кождім разі ми можемо зробити так, що сила Московщини буде виелімінувана з акції на довгі роки. Економічно ся політика не завдасть нам великого удару, бо Московщина є так бідна, що в кождім разі вона може дати нам дуже мало. Коли ми хочемо морального арґументу, то можемо сказати, що Московщина не може від нас сподівати ся ніякого помилування. Кождий, що нищить свою силу, мусить грати ролю жебрака.

ЛИТОВСЬКА ДЕРЖАВА.

На німецько-московських мирових переговорах у Берестю прийшло до угоди, що східна литовська границя має тягнути ся від устя ріки Аа на схід від Риги до ріки Двини. Відси Двиною до Фридрихштадту і Двинска. Відтак через Сьвенцини і Михайлишки попри Ошмяни на захід і попри Ліду на схід до ріки Німану. Дальше Німаном до Мостів й через Пески і Ружани до Пружан. Тут, на полудни литовська границя йде спільно з українською аж до Сарнаків, відки лінією Острів-Остроленка доходить до прускої границі недалеко Віллдерберга. На сході Литва сусідує з Прусією.

Полудньово-східну границю не усталено на берестейськім мирі. Зачекруєть ся й після лінії, доки сягає тепер власть німецької військової адміністрації на Литві.

Таким чином Литва, в зачеркнених тут границях, мала би понад 100.000 квадратових кільометрів поверхні землі, на якій мешкало би около 5,000.000 душ. Величина сеї території і скількість її населення рівнали би ся величині і населеню Болгарії з 1914 року.

Населене сеї Литви складеть ся з кількох національностий. Мешкають там Литовці, Лотиші, Білоруссини, Жиди, Німці, Поляки, Москалі і Українці.

Що центральні держави, які мають тепер контролю над Литвою, задумали зробити з нею — не знати. Не знати також, чи означені берестейським договором східні границі остануть міродатними, остатні бо вісти доносили, що Московщина зрікла ся також Естонії і Ліванії. Можливо, що із сих країн мирова конференция зробить федеративну державу. В кождім разі одних треба очікувати великих несподіванок.

Марко Скрипник.

МОЯ ДУША.

Моя душа — се фала моря,
Се грім бурливий у хмарах;
А вона й чиста моя в ночи зори,
Зручна і справна моя стріла...

Моя душа — се тиї любови,
Така прозорна мов кристаль;
Не вмуть її жадні окови —
Вона летить вгору і вдаль...

Марко Скрипник.

ПІДХІД НА ЧУЖИНУ.

I.

В ваш ім'я —
Кождого з вас є ціль,
Тож я з самої і до смерти
В моїй рідній провінції...

II.

Тепер скоро не дочекаєш
Перед ціле і мовить...

III.

Тепер скоро не дочекаєш
В Гемфорт, в „Шандрецкім" гаєці,
Чай сьвіжий, чай сьвіжий,
І сьвіж... і прекрасн... (19.XII.1917).

ОЗНАКА НЕБЕЗПЕКИ!

ЗАПІР.

Не можна бути невдоволеним, як нетрадиційні останки їдо запрошить кров.

СЬВЯТОВОЇ СЛАВИ КАЛЬВАРИЦЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ

рецепт з чіко серійної складатиця, дає Вам чистий кождодень, чисту кров, добрий апетит, здоровлить сон і все то, що тілу лише можна.

Держіть вже ніяких фальшиві напитки, лише пийте ще „КАЛЬВАРІЙСЬКЕ ВИНО ЛІЧНИЧЕ".

Пам'ятайте, що на запрасцю кождої пляшки, кожи уміщено, що наше сьвятовоїславне Кальварійське Вино Лічниче не є такиєм як звичайне. 95

ЦІНА ОДНІЙ ПЛЯШКИ $1.25.

До набуття в ліпших аптеках, у наших агентів або прямо у фабрикантів:

D. WROBLEWSKI & COMPANY,
Dept. R. R.
126 East 4th St., New York City.

ПОЗИР! ПОЗИР! ПОЗИР!

Хто має замір купити собі добру і дешеву фарму, нехай користає з сеї нагоди. Тепер найлїпший час куповати фарми, бо се бачить, що на кождій фармі росте і що з поля збирає ся. Ми маємо тепер на продаж по дуже низкій цїнї і на дуже догідних услівях сплати, слїдуючі фарми:

1) 115 акрову, в стейті Коннектікут, з чого 35 акрів доброї, орної землї, а решта добрий ліс і пасовиско. Фарма засїяна і обсаджена. Дім добрий о 10 румах, 2 великі стайнї, шопа, возівня, дрекітня, курник і хлїв. Гарний сад. Ріка плине через фарму. 5 коров, 2 молоді коні, 3 волів, 3 клїтки, 2 свинї і понад 100 курий. Усе машинерія господарська, упряж, вози і повози. До станції 4½ милї, до міста 4 милї. Школа близько. Ціна $4600.00, з чого $2300.00 готівкою а решта на лодїнї сплати.

2) 52 акрову в стейті Коннектікут, з чого половина чистої, орної, огородної землї а решта ліс і пасовиско. Дім добрий о 11 румах, велика стайня, шопа, возівня, курник і хлїв. Сад і ріка а в сусїдстві став. 1 ворова, 2 свинї і кільканадцять курий. Фарма обсїяна і обсаджена. Ярина чудесна. Усе потрібна машинерія господарська. Ціна годяна ходу до міста, до станції, до почти і до фабрик. До школи 5 мінут ходу. Ціна $3300.00, з чого $1800.00 готівкою а решта на сплати.

3) 60 акрову в стейті Ню Джерзи, з чого половина орної землї а половина грубий ліс і пасовиско. Гарний сад. Поїзд плине через фарму. Фарма обсїяна і обсаджена. Дім о 6 румах, стайня і шопа, все троха старші. 2 гарні, молоді коні, 2 коровы, 1 свиня і 30 курий. До станції 4 милї. До Ню Йорку, коли коштує $2.14. Ціна $1400.00, з чого $800.00 готівкою а решта на пізнїйшу сплату.

4) 52 акрову в стейті Ню Джерзи, з чого 40 акрів орної землї, а решта ліс. Фарма обсїяна і обсаджена. Дім новий, просторний о 8 румах, стайня, шопа, возівня, курник. 1 кінь, 2 коровы, 2 дійні клїтки, 2 зелені свинї, кури. Сад дуже гарний, ріка плине через фарму. Усе машинерія господарська, упряж, вози і повози — цїлком нові і дуже добрі. Фарма ся надасть ся надзвичайно до тримання дїтинків через лїто. Оказиєю продаєть ся більш як стан. До станції 4 милї. До Ню Йорку коштує $2.14. Ціна $3400.00, з чого $2400.00 готівкою а решта на сплату. Сам будинок варті її гроші.

5) 33 акрову в стейті Мерленд, з чого половина огородної, знаменитої землї, а решта грубий ліс. Дім о 6 румах, стайня, возівня, шопа, курник. 1 кінь, 2 коні, 1 корова, 1 клїтка, 1 теля, 3 свинї, 80 курий і 28 качок. До станції, почти і міста 10 мінут ходу. Ціна $3300.00, з чого $1800.00 готівкою, а решта на сплати. 93-5

По ближші інформациї пишіть або приходіть на адресу:

ФАРМА,
c/o American Ukrainian Exchange,
520 E. 6th St., New York, N. Y.

ДИСТАНТЕ ПОМОЧ ГАРАНТУЮ

ЗНАХОДИ ПРИНОСЯТЬ БОГАЦТВО.
ПОМОЖІТЬ ВИГРАТИ ВІЙНУ.

Вимайте:
1. Здоровий природ до потрібних дрантів.
2. Отворене і засекане для поміщів перед купцем.
Пишіть про моєї системи, найновочу 1.000 вонуруючих вимаїлів, як також до мене СПЕЦІЯЛЬНУ літу вонуруючих системи вимаїлів. 80-65

Передуєть ся мене, якщо радиєть ся до мене вигоди.

A. K. WILSON,
Patent Attorney,
201 Victor Building,
WASHINGTON, D. C.

Необхідно видати мої ГАРАНЦІЇ. Пам'ятайте, що в мене ся найдорожійше для Вас продукцію Вашу патентую скорше.

ХОРІ ЛЮДИ!
ЧИ НЕ ПОРАТУЄМО ВИ ТЕРПЕЛЯЧОГО ЗАЛЕЖНО ВАШОЇ НЕДУГИ

З дня на день і ряду на ряд підходить ворогів Україні. Прегнетане сонце, сильний перед в у не вміє їх сильних варт в і ранцем, мало. Коли Ви хочете перебрати ваш сумний рахунок ворогів і коли маєте, що Ви хочете зарадити ваш сумний рахунок ворогів, то ідіть до

Dr. LEONARD LANDES

Що Вам обіцяємо, дуже можливо, що Ви робите, дуже Ваш дуже сумнівний і Ви є самі недуги. Ви уже через 20 до 3 добрих лікарні які недуги, які ваші, сумні, сумні, сумні

ДОКИ НЕ БУЛО КНИЖОК

„КОБЗАРЯ" Т. ШЕВЧЕНКА І „ІСТОРІЇ УКРАЇНИ" М. ГРУШЕВСЬКОГО

доти можна було стрічатись часто з дивом посвоєнням на адресу тих, що мають в своїх руках документи, чому то вони не беруть ся за видане сих книжок для американських Українців, які не мають змоги сих книжок тут купити набути.

І дим діють ся, коли сі книжки появляють в публичній продажи. — Нікто не потребує їх, так як би сі книжки находились поза у кождого з нас.

Показуємо технічні сторони видання, сі книжки належать до перших наших літератури а вони повинні находитись в кождій хаті, в кождій читальні, в кождім товаристві що в одній провінциєвку але на два і більше.

Хто не хоче належати до того гурта людий, що ось то говорять: „Видавайте потрібні книжки а на родженю їх не бійтеся такого", а коли опісля такі книжки появлять ся у продажи, то вони або відносять ся до такого видавця обсотно або заводять критику, то нехай спекулюють з теперішної нагоди.

Зверталось до широкого загалу і попідмасовно, що в книгарни „Свободи" можна набути

1) КОБЗАР Т. ШЕВЧЕНКА, в двох томах (дві книжки). Видане часовиком „Канадійського Фармера" в Канаді. Ціна $1.50

КОБЗАР Т. ШЕВЧЕНКА (в одній книжці), видане Канадійською Українською Видавничої Спілки. Ціна $1.00

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. Часть І. Написав М. Грушевський, професор української історії на львівськім університеті. Ціна $1.50

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. Часть II. Ціна $1.50

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. (чарній полотняній оправі, в пінстом на окладинці). Ціна $3.50

Обі части разом $3.50

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

БОЛЬШЕВИЗМ НА СЕЛІ.

Сидячи в конторах та перечитуючи газети, ми часто уміляємось цісками, що нарешті нарід проснув ся до власного житя і йде правдивими стежками, відзначеними програмою соціялістів.

„Досить нас мучила й туманила інтелігенція та буржуазія. Геть капітал і шинк! Нарід сам зуміє кермувати своїм житєм.

„Всю владу совітам робочих і селянських депутатів!

„І настало царство свободи, царство соціялізму.

„Скрізь панує благодать".

Але не будьте сліпими. Видіть ви з своїх кабинетів та дивіть ся що то за царство соціялізму! Подивіть ся, і ви побачите, що то не соціялізм, а руїна.

А що ж таке совіти?

Совіти то є банди крикунів, нероїстів, котрі своїм красномовством, але ні своїм гучним криком будили прихильні до себе нарід, темний нарід, не знаючий.

А сі бандити собі на умі. Вони знають, що красивий спосіб вибороти й удержати біля себе нарід є, це дозволить йому здобувати собі все без праці.

І совіти проголосили:

„Геть буржуїв, капіталі! Все, що є в банках, все належить народови!"

А ти, народе, йди і бери все, що бачиш — все твоє. І нарід не заставляє себе умовляти... Пограбовано банки й магазини, зруйновано маєтки, вирубано ліси, розкішні сади, пролито ріки крови навіть тих „буржуїв", котрі все жите своє терпіли нужду, голод і холод, відказували собі зісти шматок мяса заголоду, щоб найти спокій на старости.

Зруйновано великі і малі міста в Росії, зруйновано Київ і богато інших міст на Україні, зруйновано Іркутськ та Благовіщенск на Сибірі. І все зруйновано й руйнується сі під прапором соціялізму, під прапором націоналізації.

Коли всі ті богатства належали державі чи приватним особам, то все було величне; воно манило нас до себе, своєю величностию ласкало наш позір, а коли стає воно належностию народу, то згідно вчению соціялізму, повинно все бути зруйнованим, пограбованим.

Се в нас звичайно зветь ся руйнованем, а на мові соціялізму — націоналізація.

І ніщо не зупиняє жвавих аферистів. Вони завзято домагали ся влади, а коли дістали її, так жалко випустити.

Розбрат під прапором большевизму широко розпустив своє корінє. Отрута ся роздалась не тільки по великих містах, а й по селах.

Людці, що звали ся колись армією, могутностию й красою держави, ганебно кинули фронт і тим вдуствили в межі Росії ворогів, розбрили домів і тут отруюють останні елементи державности селян.

В них зброя — в них сила.

І на сей тепер штик (багнет), та нема права, нема суди, нема закона.

Кождий, хто хоче залякати сусіда свого, потрясе рушницею і вигукує: „Я большевик".

Коли батько або мати задумає повчити сина свого, як би щонебудь не до ладу робить, то в нього наливають ся кровю очи, його вид стає зьвіриним і він, вказуючи на рушницю, яко висить в кутку на кілочку, з злостию кричить: „Ви не забувайте, що я большевик! Душа з вас повитягаю!"

Ось де ідеї большевизму Ось вам ідея соціялізму.

А колись була гарна ідея, сьвята ідея.

І ніде ви не найдете тепер суду, ні управи.

Нема закона є тільки штик і комітети.

Комітет каже: „Ми власть совітів визнаємо, але приказів його не виконуємо".

Совіт видав наказ: „Без дозволу совіта ніяких реквізицій не чинити".

Комітет зібрав ся й постановив: „Реквірувати".

„Відібрати у Головатого пасіку, бо в нього є, а в нас нема. А мід дуже солодкий".

Чом дядько Петро не спить цілі ночи? Чого се він все копаєть ся то на городі то на подвірю? Чого в нього до півночи в хаті сьвітло не згасає? Чого в нього і клібець є і до хліба є, і діти і жінка гарно вдягнені? В хліві корови мукають, по подвірю конята вибрикують, в біли хати у садочку пчілка Божа гуде-цвірчає і все, куди глянеш — все в нього є?

Комітет постановив:

„Відібрати на общество (громаду). Досить йому пити нашої крови!"

Дядько Гаврило, коли приїхав з України, як то кажуть: голий аж синий, щоб не пити чужої крови, взяв собі шматочок землички геть десь аж подальше від села. Збудував він собі там хатину, купив кілька воликів, завів коровку і конину, і живе рік за роком. Бідує дядько страшенно. Але надія на Бога, на красну долю не кидає його ні в день ні в ночи. Дядько Гаврило працює. І не пропала його праця надаремно. Коли ви проїзджаєте повз хуті дядька Гаврила, то аж дух радуєть ся, дивлячись на його хазяйство.

Пчілки гудуть ціле літо, збираючи краплини солодкої росси. Прийде осінь, дядько Гаврило продасть медок і має за ву копійчину на хазяйство. А ще дяко Гаврило не хоче жити тілько для себе. Він має на думці допомогти ще й братам своїм, селянам. І от з достатки своїх розпусти будувати млин аби селяни не їхали за десятки верств розмолоти деякий пуд пшениці. І здаєть ся все гаразд іде.

Та на лихо настала „свобода".

Комітет зібрав ся, порадив ся і постановив:

„Пасіку забрати тепер, і млин коли буде збудований Все належить нам — обществу".

„Голос народу — голос Божий".

Та тяжко слухати дядькови Гаврилови той „голос Божий"

І опустили ся руки в нього.

„Люди добрі. Хто в Бога вірує, допоможіть мені. Де я найду право своє?"

Але даремно, дядьку, будеш ти права шукати!

Хто перший протягне руку на твоє добро, важни тому сокиру в голову, а решта мов огарі розбіжать ся.

Памятай, дядьку Гаврило, що тільки в зброї сила, а в силі право твоє.

Се гасло соціялізму.

Большевики, і взагалі всі демократи проголошують: в добротьбі ти знайдеш право своє

Так борись, дядьку, поки вистарчають сили в тебе, а скоро прийде час і нарід визволить ся від влади совітів, від того тягару, який наложив на тебе „большевизм".

Перші промені волі вже показали ся.

С. Сумний.

(„Засіб").

Чоловік повинен уживати крику і вдаваної злости лише на се, щоби успокоїти жінку.

Добрий купцем є той, що продасть другому те, чого сам не хоче.

ЦУКОР ЛІКАРСТВОМ НА СУХОТИ.

Дотепер не знайдено відповідного лікарства на сухоти. Дотеперішний спосіб лічення сеї недуги полягав на тім, що хорому давали подостатком доброї їди, богато сьвіжого воздуха і відпочинку. Від того ціле тіло ставало сильнійше, отже сухотничі бацилі не мали сили робити своєї убийчої роботи. Та сим слабости не вилічували ся, а тільки спинило ся.

Недавно італійський професор Доменіко Льо Монако, директор біохемічної секції в тамошній академії, оголосив, що з його дослідів виходить, що цукор є дуже добрим лікарством на сухоти. Всі дотеперішні проби сього професора показують, що навіть стан дуже хорих сухотників сейчас поліпшуєть ся, як тільки дати хорому нового цукрового лікарства.

І спосіб лічення має бути дуже простий. Хорому запускаєть ся розпущеного цукру в ков раз на день і від того хочі подужує.

Професор Доменіко Льо Монако довгий час слідив, який вплив має цукор на людське тіло, на мускули, а вже головно на виділюване соків тих органів, які такі соки виділюють, як печінки і т. п.

По довгих пробах показало ся, що вплив цукру є великий. Стало ясним, що коли запустить ся цукор у кров, то він зупинює уплив крови чи то з легких, чи з нашого внутрішнього, а таксамо і зверхного органу.

Дальше показало ся, що коли запустить ся в кров хорого на сухоти цукор, то сейчас з легких зачинає виходити більше флигми, а за час і зовсім флигми нема, хорий перестає кріхати, третить горячку і приходить до здоровля.

І не тільки се. Цукор спинює шлях мясних волокон взагалі і всі ті причини, які сприяють творенню порожних місць в легких.

Згаданий професор оповідає, що один з хорих мав досить сильний уплив крови з легких. Коли запущено йому цукор, то по трох днях уплив крови став і чоловік зачав приходити до здоровля.

Однакже поки лікарство проти сухоти не знайдено, лікарі на боєвім фронті зачали сейчас силу лічени цукром доліджувати. А хорих на сухоти там є богато, бо власне хльовний газ, якого уживають в теперішній війні, нищить дуже легки. Вислід їх проб був також дуже вдоволяючий, хоч ці проби почато власне дуже недавно. Так отже сподівають ся, що тепер знайдено властивий лік на ту слабість, на яку на сьвіті слабує богато людий, а на яку не було доси відповідного лікарства.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!

Бр. сп. Андрея в Нью Йорку, Н. Й.

— урядує —

В НЕДІЛЮ, 11. СЕРПНЯ 1918 Р.

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

в INTERNATIONAL PARK, WINFIELD, L. I.

Початок о 10-ій годині рано.

ВСТУП 35 ЦЕНТІВ.

Доїзд до парку з Нью Йорку: Взяти поїзд 2-й стрит елевейтед, потрий Ізт ен Корона, Л. Ай., відтак висісти на Pink Ave., де комітет буде очікувати.

За добру забаву ручить

95-98 КОМІТЕТ.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. „Українська Січ", від. 59, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеть ся дня 11. серпня с. р., о годині 2-ій пополудни, на числом 108 Коссут стр. Обовязком кождого члена прийти, бо є важні справи до полагодженя. Кождий член-добровільний заплатить свою місячну складку сам, а не другим передавати. І. Бо-Бко, секр.

ПОВІДОМЛЯЄМО

всіх тих, котрі писали до нас в справі роботи в наших млинах в Curtisville, Pa., що ми не можемо нікого місцевим для роботи найняти. Не відповідаємо до вибору сеї роботи для повідомлення, як обставини, що ми одержали незначайно велико число жалоб, від кобиєрів. Ми пекаємось о кілька кат механізмів, котрі не вміли ся на доцотних мушин, котрі хотіли би мешкати при родинах. Нами вже є в місцях, дома гасіть, вода ані лупа. Се є кожіно мойна, яка платить кожіну плату і це нема робітників неморальних. Ті, що хотять працювати в сей мойні, нехай пишуть до Kant Pittsburgh, а там вже нехай перекажуть ся на мойницю Bonnemer and Lake Erie Railroad, що їде просто до Curtisville, Pa., а тут вийдуть ся до Mr. Pollock і покажуть йому се повідомлення. Коли не можете приїхати особисто, то пишіть по ближші інформації до:

MR. E. VARADY,
407 House Building,
PITTSBURGH, PA.

Коли Ви Не Маєте Уміру в Прикрощах Здоровя

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ

з кождою хворобою, нерозумно або самодільною недугою, коли ви маєте уміру спеціяліста. Дорого до собі можете дістати до здоровля коштів для Вас отворено. Можу методами і лікарствами розумно недугу і в той спосіб дає нескінчене скорше полекшу як лікарі і в лічени.

Спеціяліста вчили 25 літ.

Порада даром.

Мої ціни є умірковані.

Нечиста кров, Недуги скіри, Недуги нирок, Недомаганя міхура, Простатіт, Недуги жолудка.

Всі другі недуги які є наслідом тих терпінь.

Dr. WILLMARTH, спеціяліст,
225 WEST 28th STREET, NEW YORK, N. Y.

Годині урядові: 10—4 і 6—8. В неділі і правильні сьвята 10—2.

Нечиста скіри лічені з добрим успіхом.-Модні встрикування і Серум.

81—

Телефон: Лонгер 3416.

ДР. С. ФРІДМАН

МЕДИК І ХІРУРГ

приймає кождого дня від год. 6. до 8. вечером, а неділі до 2. повед.

242 Іст 78-го улиця, між 1. і 2. авенюю, Нью Йорк. 87-112

ЯК СТАТИ ВЛАСТИТЕЛЕМ ФАРМИ

і поради, де найліпше поплачує ся фармерка, уділе даром:

HRYHORIY KURDYDYK,
216 East 42nd St., New York, N. Y.

ДОБРИЙ АПЕТИТ

є основою кожного здоровя. Від якої залежить стан доброго здоровля. Щоби мати добрий апетит і скріпити цілий організм треба для правильного діяня, треба віднаку до часу уживати чистої доброї загально знаючого ліку на жолудок, який зовсім

SEVERA'S
Stomach Bitters
(Северова Жолудкова Горич)

Сей лік є звісний в цілій Америці як знаменитий лік на жолудок і для заострення апетиту. Причиняєть також до усунення нечистостий з організму, а сим звертає хворі з нестравність. В перервовій горячці віддає незвичайну прислугу і зменшує забуреня, ослаблує біль і звичайно 80c

Продаєть ся в аптиках по цінах: 75 цент. і $1.50.

D. J. SEVERA CO., Cedar Rapids, Ia.

$ **Коли війна скінчить ся** $

много аплікацій до відбудовання знищених праць будуть потвердані.

ВИНАХОДІТЬ І УЛІПШУЙТЕ

всякі природи які відносять ся до формовини і будівельних машин і отримаєте свою НАГОРОДУ.

ВІЙНА

викликала великий завоторговлю ОСОБНИМ ЗНАРЯДІВ. Винайдіть:

1. Природ богаченої до перетинаня дротів.
2. Засекти і окорони для монетарів, і много много других.

Пишіть досіль по нашу мною ілюстровану і програму нинину, яка дасть Вам всякі потрібні інформації в патентових справах і нашу методу поступовання. Ми дамо Вам обезпечене.

Наша ціна винина буде послана ДАРОМ на надане. 86-92

R. MORGAN ELLIOTT and CO.,
Patent Attorneys,
Suite 701,
Woodward Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

$ $

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА.

Для ослаблених мущин.

Перебробуйте цілого ніж лише 50 центів.

Ослаблені мущини до уміння перрвим, потвердили радикальний і рад на ним подальші через такти средства NOVO. З сих, можна сказати, чудно средства, дає можливо що скоро мущини нервна. Кожда Ви з радість, коли дадите Вам перевести, коли утратили силу, коли чуєте обмежаєте, коли рука і нога, біль нирок, шкір, ревматизм, слабість мущини, коли ви не можете ходити, коли потрібний сон, коли спрічаєть з людьми, як ся робить друге, то дістаєте у Вас ціновий при помочи средства NOVO. Се средства в розмаїтих формах, пробіть Вас сильним, здоровим і щасливим, чим ви були коли уміняєте коли пропомогти вам. Ми дамо і для перевелення Вас о сім, що NOVO средство не дійсно здоро, доказано Вам ДАРОМ тому спитаєте сего средства, що Вам потрібно на 15 днів, можете пробовати в ваш спосіб адресу і ціна, як також 50 центів в почтовій марках або монетою на оплачення почтової пересилки і опакування. Пробовати обіцяєте тому сю ся, що ся не і вам прикрих наслідків, але помудрілий спосіб, виправлений на 15 днів, дасть одно чисто спокійне на дійсно. Обіцяєть і вашим ваш на окремий чин. Вам пишіть до нас безпосередньо, підписуючи обіцяєть, в дній їм чтобы не отримувати, а ця пишіть Вам обіцяє средство.

NOVO COMPANY, Dept. 22,
Box 1000, Philadelphia, Pa.

ВИШЛЕМО КОЖДОМУ, ХТО СОБІ ЗАМОВИТЬ НЕЗВИЧАЙНО ГАРНУ ПОВІСТЬ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

В неділю рано зїлє копала

ЦІНА ЛИШЕ 75 ЦЕНТІВ.

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу: „SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли Ви не можете бути доси вилічені, то не зневірюйтесь, а прийдіть і підайте ся БЕЗПЛАТНОМУ оглядненю та лікуйте ся про нашу опінію і пораду. Ми маємо є довголітню практику і досьвід в медицині і хірургії в лічено нервових і хронічних недуг. Оглядненю Ви можете особисто нашого кабінету.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хоробу, нервову, кровну, шкірну або самодільнодану недугу; або коли Вам долягає терпіне жолудка, нирок, міхура, то прийдіть на пораду ще нині, щоби найти помич там, де вона є.

Довгі літа досьвіду в лічено НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливлюють дати Вам методичне Електро-Медичне Лічено, що дало много кращих наслідків коли инші методи завели, а затим много терпіючих уратовано ся від мук і небезпечних операцій.

ПАМЯТАЙТЕ: Зволійте, недугу і тривалістю лічене є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все зосередного спеціяліста.

Години офісові: 9. рано до 8. веч. В неділі від 10 до 2. повед.

Drs. DOYLE & LEWIS

749 Sixth Ave. Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

ВІДЛЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман, який лічить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм і всі недуги крови і скіри вилічить в як найкоротшім часі так, що не потребуєте перервати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до бадання і ліченя недуги. Він також уживає X-RAY машини яка є необхідна для лікаря. Перша візита є у него за дарме тому, щоби переконати ся чи можна вилічити чи ні, позаяк незвичайної недуги він не бере лічити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1325 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділі від 10. рано до 2. повед. Говорить ся особисто, по почтово не лічу. Можете говорити по українськи.

Повідомлене.

В Ельберті, повіт Балдвін, Алабама, над заливом, заложено українську кольонію. Як лише нас більше людий закупить землю, сейчас будуть ся церква, школа і заложить ся свій повіт. Кождий український фармер буде тут чути свобо в домі. Тут є здоровий клімат, сьвіжий воздух, чиста, мягка вода, урожайна земля, близько маркет. Два до три рази в році жнива. Найліпша сполучна на загальну фармерку і годівлю худоби. Доїзд з Нью Йорку від $75.00 до $250.00 річно. Вільна їзда для купуючого 10, 20, 40 і більше акрів. Пишіть до: 87-112

HRYHORIY KURDYDYK, 216 E. 42nd St., New York City, або HENRY C. BARTLING, 911 Hartford Bldg., Chicago, Ill.

Коли чоловік є хорий

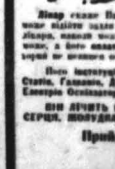

то перший річчю, яку він хоче знати є „де знайти доброго лікаря".

Коли ваш стан свій крок вперед до запрошу Др. Кафмана, 67 Маркет Стріт, Філядельф, то знайдете практичних спеціялістів на своєм вимаганте без страти часу і грошів на чинних лікарів.

Коли ваш відвідаєте то запевняємо, що лікар є гарно обізнаний з видалою діяльністю нашої слабости; то є, що він шукає докладно нашо Ви хорі. Його заведене є заосмотрене в кожді і докладні лікарти, так що коли ви дійдете до лікаря кращі, зовнішні лікарів мочи, лікарства лучами X-рей, або що іншого, то ви вже від утрати для Вас. При помочи тих докладних розслідженя недуги мущини можуть вилічити є кожда.

Лікар скаже Вам яка є тривалість або за лічене. Жаден чоловік не може відійти задля брак грошів. Кождий робітник може заплатити на поміч лікаря, який може скористати тому відкладеть тяжкого або місячно, як, а його власну ціну його виплатить тяжкого або місячно, як, а його власну ціну його виплатить тяжкого або місячно, як, а його власну ціну його виплатить

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одиноким спеціялістом недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішніший і заслужуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий уже своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужим.

DOCTOR LORENZ
11 новера, фронт. 76-89
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В патниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ!

Хто би Ви не були, яке би не було Ваше образоване, в якім занятю Ви би не працювали, зачніть учити ся

АНҐЛІЙСЬКОЇ МОВИ.

КУРСИ АНҐЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗАОЧНО

Наша школа сим заявляє, що вона зобовязує ся вчучити читати, писати і говорити по анґлійськи кождого Українця, що жиє в Америці. До сеї школи не мусите особисто ходити. Ми висилаємо спеціяльно зладжені задачі почтою. Кождий що запише ся до сеї школи учить ся анґлійської мови під наглядом фахового учителя або учительки. Платня за цілий курс лише 5 долярів. За 4 роки істнованя сеї школи, покінчили курс тисячі Українців. Від кождого є подяка і кождому дивно, що так легко приступно вивчити ся анґлійської мови після нашої системи. Пробні задачі і водочиці висилаємо за 10 центів (марками). Радимо Вам написати на пробну задачу і переконати ся. Нашим кличем — чесна, точність і строге виконанє діл.

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46, 525 W. 47th St.,
New York, N. Y.

ДЛЯ ДІВЧАТ І ХЛОПЦІВ!

Дарон! Коли Ви бажаєте мати гарне і дешеве сукня, то пишіть сейчас до Ваш дорогу то я сіл вашу! вишлю вам ціна, ті а спосіб як стати ся швачкою.

Адресуйте:
COLUMBIA NOV. SALE CO.,
Sta. D., Box 9. New York, N. Y.

5 артистично виконаних портретів найгарнійших женщин і дівчат шлю за 50 центів. Каталоґ ріжнородних цінників і зразків, вишлю на кождому за одержанєм 10 центів (срібром або марками). Задоволенє ґарантоване. 73ос

MRS. L. PIASECKA,
205 E. 11th St., New York, N. Y.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ
регулює в 24 ГОДИНАХ
Кожда пачка має напись з MIDY
Уникайте підробів.

ВАРТІСТЬ ЗДОРОВЛЯ.

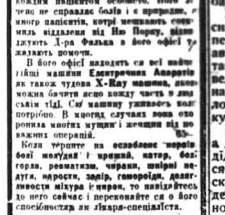

Вартість здоровля може лише тоді належно оцінити, хто хорий, або інвалідом недужий, бо вели втратив здоровлє то як дорогим є ЗДОРОВЛЄ ЧИ БО ГАТСТВО. Це робить рахунок як для Вас годи, або чи недуга Вашої дитини, а дитина тяжка, і коли Ви бажаєте помочи досьвідченого Спеціяліста, то в звертайте, а порадьте ся Др. Фальк, котрий протягом послідних 21 років в числі тисячі недужих мущин і жінок, коли Ваша недуга є до вилїченя, то надіїть Вас скорим, лекким і довговічним. Ми многі инші Спеціялісти. Він чист лічить недуги, які другі Спеціялісти не могли вилїчити, бо він бодає і опікується кождим пацієнтом особисто. Його лїченє не справляє болїв і є природне, і много пацієнтів, котрі мешкають сторонь, віддалели від Нью Йорку, радили дістають Дра Фалька в його офісі у ждають помочи.

В його офісі находять ся всї найновійші машини Електричних Апаратів як також чудова X-Ray машина, котрою можна бачити всю кожду часть в людськім тїлї. Ся машину уживають вже поторіно. В многих случаях може про ратовати многих мущин і женщин від важних операцій.

Коли терпите на ослаблене чоловіцкої мощи, нервозність і пригнїтаність, болї горла, ревматизм, нерви, шкірні недуги, нарости, задїр, гемороїди, долгивость мікура і инших, то найзрілїйте до него сейчас і переконайте ся о його спосібности як Лікаря-спеціяліста.

ПОРАДА ДАРОМ.
НЕ ЛЇЧИТЬ ЛИСТОВНО.

Dr. FALK,
СПЕЦІЯЛІСТ,
11 West 28th St., New York City,
(межа 5-ою Ейлею а Бродвей)

Години офісові: від 11-тої рано до 7-ої вечер щодня, в неділї і американські сьвята від 10-ої рано до 1-ої полудня.

РАЙ ДЛЯ ШЛЯХТИ.

Велика і мала шляхта, земельні обшарники, властителї фільварків, тисячів моргів поля, обширних лїсів і пасовиск крутять ся тепер і вертять ся ні всї боки, та уживають усякі старань і заходів, аби їх маєтки боронив Боже не перейшли по війнї на безземельного хлопа. Вони хочуть і старають ся, щоби по війнї дальше сотки тисяч селянського населеня остали ся без кусника землї, щоби тим робом мати на своїх ланах дешевого робітника-наймита, який за песячу платню мав би дальше працювати панам на маєток, а сам щоби з роднюк вічно недоїдав і голодував через цїлий рік божий.

Ціла мілїтарна сила Німеччини знаходить ся в руках і під кермою пруських юнкрів (німецької земельної шляхти). Німецький робітник і хлоп, затуманений ріжними способами кайзерівським правительством, проливає кров в інтересї панів капіталїстів і земельних дїдичів.

Австро-угорське правительство також знаходить ся в руках великих панів, отже руководить ся в цїлій своїй полїтицї виключно інтересами капіталїстів і великої земельної щляхти. Безлїч великих і поменьших дїдичів захопило в свої руки більшу половину всеї урожайної землї в Чехії, на Моравії, в Галичинї, на Буковинї, на Маджарщинї і т. д.

Кайзер і австрійський цїсар проголосили независиму Польщу і в тій новій польській державі дали цїлу власть в руки польських магнатів і дїдичів. Пани польські будують нову Польщу і заводять такі порядки, щоби там жило ся добре панам, а не робітникови і хлопови.

Кайзер стараєть ся тепер підкопати і розбити пролетарську російську републику, щоби в Росії знова привернути до сили і маєтків російських дїдичів-поміщиків. Російські пани всїми силами роблять перепони теперішному революцїйному правительству Росії, щоби привести його до повалення і заводити монархію, себто нового царя. Бо, розуміють ся, цар всїм робив те, що російські пани уважали для себе корисним і вигідним.

Кайзер і австрійський цїсар запустили свої війска в глиб України. Ті війска післані панам не тільки на те, щоби зрабувати і здерти з українського селянина його хлїб і худобу. Вони є там поставлені цїсарями і панськими правительствами Австрії і Німеччини також на те, щоби відобрати від українського люду всї здобутки революції. У. український нарід поставив для керми своєю републикою народне правительство, Українську Центральну Раду.

Се українське народне правительство сповнило волю народу, скасувало велику земельну власність церков, монастирів і панів-дїдичів та почало робити подїл землї між хлопів хлїборобів.

Пани на Українї вдали ся о протекцію до кайзера. Пани німецькі і австрійські, що мають у своїх руках державну силу і власть, охотно згодили ся помагати панам та панським економам і фориалям на Українї. Вони знали, що коли би в українській републицї поділено панську землю між хлїборобів, тоді хлопи в австрійських і німецьких краях, скорше чи пізнїйше, також зажадали би такого подїлу землї у себе дома. Рука руку мне. Отже німецькі і австрійські пани в своїм добре зрозумілім інтересї звали за помочию свого війска народне українське правительство і над Українською поставили чисто панський уряд.

Український нарід завзято боротьсь ся проти наїзників і проти уряду Скоропадського, накиненого Українї німецькими багнетами.

Український нарід, яко „Дїйсний союзник націй, котрі тепер є в боротьбі з німецькими автократами, не устане в бою так довго, доки право і справедливість не затриюмфують над неволею і брутальною силою мілїтарного німецького кулака.

Щоби не бути голословними, а доказати фактами, що панидїдичі в старім краю лагодять ся до сего, аби дальше визискувати людську працю, наведемо одну цікаву подію, яку занотувалї недавно краківська соціялїстична часопись „Naprzód".

Було се в люблинській землї, що є частию нової польської держави. Люблинська земля граничить з Холмщиною, яку приключено до української народної републики.

Ото в падолистї минувшого року польські дїдичі з сеї польської люблинської землї зробили свій зїзд в містї Любинї. Радили над своїми панськими справами і постановили, що всї дїдичі, аби не робити собі конкуренції, мають платити службі і наемним робітникам на двірських ланах в теперішних часах страшної дорожнї такі платнї:

Двірській сталїй службі (фориаль пастух, сторож і т. д.) річно від 120 до 200 корон. Після послїдного воєнного курсу 1 австрійська корона вартує 15 американських центів. Значить се, двірський сталїй наемник має діставати найбільше 30 долярів річно.

Денним робітникам польські дїдичі годять ся платити в лїтї: недоліткам, хлопцям і дївчатам, по 80 сотиків (13 американських центів), дорослим і хорому 50 сотиків до двох корон (22 до 30 амер. центів), а в лїтї хлопцям і дївчатам 1 корону 40 сотиків (18 амер. центів) дорослим найвисше 3 корони (45 цент. на амер. гроші). Треба і се тямити, який се довгий той робучий день при господарській наемній працї в краю — наймешше 12 до 15 годин на добу.

Сталий двірський наемник має крім платнї діставати річно від 10 до 12 кірпів збіжа та кавальчик огороду під капусту. Крім сего дістане удержанє для одної корови, а як не має корови — 1 літру молока денно. А яко найбільший додаток панове-дїдичі, моя на глум, обіцюють ще робітникови безплатну лїкарську опіку, а для одинок безплатну акушерську поміч.

Нема що казати гарні гаразди придумують краєві пани для своїх робітників по війнї!

В такий спосіб гадають дїдичі-поміщики поріпшити земельну справу в Польщі, в Галичинї і на Буковинї, на Українї і в Московщинї під опікою і протекцією австрійського цїсаря — при помочи німецьких і мадярських багнетів.

Однак на щастє є ще на сьвітї одна сила, котра з кождим днем кріпшає, котра в остаточности зломить і розібє в порох цїлу сю царівщину, що оперта на неволї, насильстві і визискуваню чужої працї.

Сею силою є не тільки могуча армія союзних держав, яка на полях Франції спинює навалу „патріотичною кайзерівською дурійкою вже з розуму збитих і розбавлених всякого людського критичного змислу Німців, які позабули в кровавій війнї, що вони також люди і то в переважній части люди бідні, невільні, гноблені і визискувані робітники, що є якраз під обухом тої кайзерівської гидри, які знаки носять на своїх мундурах жовнірських, для якої користи, здобутків і вигід ідуть на смерть.

Себе грізною для цїсарівщини силою є доспіла вже сьвідомість у всїх народів, підбитих або гноблених кайзером, що панованє і цїсарські порядки є ряд для горстки упривілійованих, а пекло-неволя для мілїонів працюючого люду.

Не говори про свої клопіт поліцаєви, коли не хочеш мати більше клопоту.

Мудрий чоловік не повинен писати любовних листів.

ВОЄННІ ВІСТИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 9, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

В ІТАЛІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 9, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

10 мілїонових дивізій на італійськім фронтї.

ВАШІНҐТОН, 8. серпня. У радові вісти з Лондону і Швайцарії доносять, що вже 8 німецьких дивізій знаходить ся на італійськім боєвім фронтї, а дві німецькі дивізії є в дорозї на сей фронт.

Нинїшна телеграма з Риму доносить:

„Італійське тайне бюро одержало вісти, що кождої хвилї можна надїяти ся наступу австро-німецьких військ в Італії. Найлїпші австро-угорські війска є нагромаджені на полудне від Тріенту і над рікою Піаве. Всї полки, зложені з не-Німців, зістали усунені. Здовж цїлого боєвого фронту нагромаджує непритель величезну силїсть артилерії".

В РУМУНІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 9, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Указано перевести слїдство проти членів бувшого кабінету.

АМСТЕРДАМ, 7. серпня. Румунська палата після указівки нині одноголосно перевести слїдство проти бувшого премієра, Братіяну, і бувших чотирох членів його кабінету, як се доносить урядова телеґрама з Йс. Проти прочих членів кабінету Братіяну не будуть переведені ніякі кроки.

Жнива в Румунії лихі.

АМСТЕРДАМ, 5. серпня. Стан пшеницї в Румунії лихий, а стан кукурудзи лише середний, як се доносить вісти з Берлїна. З тої причини, пише „Кельнше Цайтунґ", центральні держави не можуть робити собі великих надій на збіже з Румунії.

ДО ВІДОМА ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИМ УКРАЇНЦЯМ.

Отсим повідомляють ся всї Хвальні Парохії, Товариства і Братства в Філядельфії, Па., властиво вибраних ГП. Делеґатів, що перші наради в цїли основаня сталого комітету відбудуть ся **се сей, але як другої суботи, то є дня 17. серпня с. р., о годинї 7-ій вечером,** в льокали Товариства Горожан, 822 Норт Франклін ул. Наради відложено з тої причини, що богато Братств і Товариств не надіслали ще до нинї імен вибраних делеґатів.

На сї наради, то є: **дня 17. с. м. всї делеґати мусять конечно явити ся,** бо та справа не сьміє бути занедбана!

Комітет.

ЧОМУ
КОЖДИЙ РОЗУМНИЙ ЧОЛОВІК ПОВИНЕН УЖИВАТИ БОЛҐАРСЬКИЙ ЧАЙ НА КРОВ

Бо сей чай є найдешевшим даром природи для чоловіка в усїх недугах. Складаєть ся з корінців, кори, ґалюсів, кіш, зерен, зіл, ростин, ягід і цьвітів, які мають цїлющій силу на недуги.

Вчищує кашір, нестравність, кваси жолудка, гази жолудкові, уміряє болї голови, долягливости утроби і нерви як і ревматизм.

Скріпляє і управильнює утробу, чистить нирки, чистить і лагодить жолудок. Усуває нечистости з тїла і творить бодрість, чередну і здорову кров. Коли родина повинна мати почину чаю від рукою. Добра для старих і молодих. 92c04

Цїна одної пачки для цїлої родини, вистарчає по 5 місяців, коштує з пересилкою $1.10, шість пачок коштує $5.25. Висилаєть по одержаню належитости або С. О. В. Ми обмежуємо що-до продажі. Адресуйте Marvel Products Co., 29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

Недужі мущини і женщини
ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ВИНИКОВЇ ХРОНІЧНОЇ, НЕРВОВОЇ І ДОВГОТРИВОЇ СЛАБОСТИ, ЯКІ ОБМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.
ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ В МОЖНА НАЙТИ, І ОДРАЗУ ПРАВИЛЬНО ДОЛЕЧИТЬ ВІД ДАЛЬШОГО НЕДУГИ.

PROFESSOR
Dr. ALDEN
717 LIBERTY AVE.,
PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої полудн., а по вечерах від 6. до 8-ної.
В неділї від 10. рано до 2. полудн.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС ПОШТУРХАТИ НІЧОГО, ЕЛИ ПОЧУЄТЕ СЯ ДОБРО ЗНОВ. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Вам ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і переходять Вас на добру дорогу до здоровля, покажуть Вам хорошу і ретельну ваш знакомити.

Дехто дїть прислали Найновійші реальні методи, апарат і лїкарські апарати. Новоходні ґаладнем. Все тут на найлїпше для недужих людий.

Сотни мущин і женщин ратовано скорше через ваш лїкарські методи найновійшого научного метод.

Коли Ви не можете найти доси ліки у Вашім городї і чуєте ся зірвані, то вголосить ся до МЕНЕ і переконайте ся які ужіки можуть для Вашого здоровля, при правильно вибраних метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ
на ослаблене нервів, болї в кривім, нервну пошкоду, болї серця, слабість нирок, задїрчивість, пригнїтаність, болї голови, ревматизм, ослаблене членів тїла; болїзни, спірні нервів, нервозність, ослаблене в кривім, болї горла, горячку, задїр, ревматизм, болї кривім і ті і другі недуги яка рано вилїчити перед Вашому здоровлю.

Я лїчив мущин і женщин через довгі роки. Вані відкажуть тамошні Вас про мої спосібности і здоровлє Ваш, бо я можу Вам в скорім часї. Я лїчу сам лїкарству подуть з Я спокійно розрадить скоро. Вашадіть, коли порада є зовсїм безплатна. — Приходїть до мене сейчас, коли нарадите ся лїкарської. Зволїйте в небесцїнє.

Dr. COLHOEUR, Впес. 16
Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa

В. НАПЕЛЬГОРОДСЬКИЙ.

ВЕЧОРОМ.

Негодо, Вечір, Тихий сон
Пресвла усю землю,
Чомуж, скажіть, і доси я
Не заснув, не спочину?

Лютує вітер, В далинї
Тремтить довгий ярмуг,
Про щось невпинно говонить
Висові осокори.

І гнуть ся віти до вікна,
Мов просять ся до хати,
Немов намірались мені
Таємне щось сказати.

Мов хочуть сум безмірний мій
Розвіяти по сьвіту
І душу втомлену прислать
Прощальни привіту

Засни, засни, а ми тобі
Принадний сон навіяли,
Ми серце щастєм давних літ
Розвалили, загріли!

І листом тайно шелестіть
Ми будем над тобою
І тїнить кальною тебе
Принадно-чарівною.

Про сонце будемо казать,
Про темне ніч навалоу,
І стійкою щастя, літа, мр.й.
Твоє вивітчем чоло.

Хай очи вібчуть ся огнем,
Хай серденько забиє ся,
Нехай на гомін наш струна
В душі твоїй озветь ся.

І пісня гучно задзвенить
Про щастє, сонце, волю,
Щоб ти надіяв ся без вагань,
Щоб ти рвав ся до долї.

Щоб завше сьмілїйно вперед
Твої дивились очи,
Щоб ніг побачить осний день
Крізь темну нічну ночи!"

ІЗ СТАРОКРАЄВИХ ПОЕЗІЙ.

1. Будь щедрий.

Коли дверя зачиню
В тебе дитина та внучка,
Будь щедрий для людий;
Нехай до дому свого
Не йде від тебе нагана,
Старая, ні молодий.

Не покривай добродїтва
Не лиш, бо нагорода твоєї,
Поки тобі начала
Всевидно судьба:
А сьмілість невидима
Ти сеї нагороди
Не дасть, не дасть.

Лише видиш тонка очи,
Про кривдї і рабіна,
Не дивись, бо є сліпу сердешну
З правою в журбі.

Не з тому вінець, що стоїш ся тут;
Бо стрілка із сонцем пруду,
Нагадує стрілка то мені з годиною
Мою коротенку пору.

ПРАСА СЕ БОГАТСТВО!
Помагайте нашим і самим!
Перед ранком — По ранком
ДАРМО передано до ручуто в лекарнях, домах, ґрамах, пекарнях і пунктах; на дешевих цїнах, виключуючи пасмо на чаюї; бачу дитя і ручні; ковдий і корсет. ПИШІТЬ сейчас по Ваш бодрі; покажіть ся до нас, як до приятелїв і дістаєте ваш дешевий відповідь. МУЗИКИ — Не можете покрасить ся до нас, бо часто ваш, пусть чужина робить і стаєть володіти. Запуєть карту і адресуйте:
THE SPARROW CHEMICAL CO.,
100 E. Fourth St., Dept. D.D.
NEW YORK, N. Y.

HELP WANTED MALE
ПОТРЕБА МУЩИН.

ПОТРЕБА мущин до сталого занятє, добра платня. Гарантовано. Chilworth Mfg. Co., West Side Ave. and Carbon Pl., Jersey City, N. J. 91-6

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Пошукую свого стрийка ПЕТРА ПИТІРА з села Добромиль, пов. Дрогобиць. Хто би о нїм мав або дїй Сем, прошу повідомити на адресу DMITRO PETTIR, 63 Morris Ave., Jersey City, N. J. 94-96

Пошукую свого кровно ДМИТРА ГУДАЙ з села Вільшинець, пов. Теребовля. Хто би о нїм мав або дїй Сем, прошу повідомити на адресу DMITRO KAPIY, 402 Ohio Street, St. Joseph, Mo. 95

ДУНА ОЛЕКСА, пошукуючий ... свою сестру АГАФОНЇ РОМАНЮК з села Табарівці, повіт Збориць. Гаї Вона має довший час перебуває в Америці. Адреса пошукуючого: Oleksa Duna, Depot de Prisonniers de Guerre de Bolignac (Hte-Vienne) France. Gare Bolignac-Le-Vigen. No. 154, Groupe 140. 95

НА ПРОДАЖ АБО ДО ВИНАЙМУ
показати 8 салун і продаваю вигодне знамените уряджене і в добрім положенїй, в сусїдстві церкви, галї такшо, театру рухомих образків. Продаєть з причини слабого здоровля властителя. Уміркована цїна. Голоситись або писати до ANDREW YANKOWICZ, 135 W. Blaine St., McAdoo, Pa. 95-7,9

ЛИШЕ ДЛЯ МОЛОДЦІВ
Вишлемо 5 фотоґрафій найгарнїйших женщин за 20 цент. срібром або марками. За вдоволенє ручаємо.
INTERNATIONAL SALE HOUSE,
1 Union Square, New York City.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО
КНИГАРНЯ СЧОВОГО БАЗАРУ
видала у своїм складі нинїшнїй місяць — Коли ні, то пишіть сейчас по сьвіжі книжки, залучаючи 2-центову марку на пересилку на адресу: 96—125
SICHOVY BAZAR,
84 E. 7th St., New York, N. Y.

НЕБУВАЛА НОВІСТЬ!
Вже вийшов з друку давно пожадений
ПОВНИЙ СЛОВАР ЧУЖИХ СЛІВ,
котрий містить поверх 12.000 слів, чужого походженя в українській мові. Зібрав др. Зенон Кузеля і Василь Чайківський.

Сей словар чужих слів є безусловно необхідну Українцям потрібний, а особливо для початкуючих читачів, котрі в книжках і часописах раз раз стрічають ся з чужими і незрозумілими словами.

Сей словар оправлений в сьвітлий оправі з золотим витиском, малого формату, так що кождий може носити з кишені. Цїна 2.00 дол.

Всї замовленя і мані-ордери просить ся слати на адресу:

„HOLOS PRAWDY"
Book Publishers
119 E. 7th St., New York, N. Y.

ПОЗІР! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА БІБЛІОТЕКА

1. Має великий вибір рідних українських пісень для голосу і музики.
2. Має великий вибір і прецїв українських відчучнем до представлень.
3. Має великий вибір і великенькі українські відчучнем до представлень.
4. Має великі портретуре до великенькі до українських представлень.
5. Виконує і гарантирує на цїну дешеву дуже інструменти рідні українські сопілки, сопілки і другі пісні.
6. Має багато нових видань до представлень і до забави. No 104
7. Тї, що бажають мати всї нові видання, нехай пересилають 5-центову марку.
8. Усї замовленя просимо надсилати до головного складу. Адресуйте:
MUSICAL DIRECTOR
H. E. Smolen,
33 Lenox Ave., New York, N. Y.

ДАРОМ 96 ФОТОҐРАФІЙ
показують з ілюстрованим видом міста Нью Йорку і Вашінґтону з описом тих міст, пишіть з поштою польською приходящою, пересилю в. ... „ЦЕ ЗНАЙДЕТИ", котрій є необхідний для кождого Українця в Америці, бо містить всякі поради і вказівки для покупців і як через шкоди ... Пишіть по маленьку ... і дістаєте її ДАРОМ.
Edison Patent Co., Inc.
Home Life Bldg., Sr.,
NEW YORK, N. Y.

HELP WANTED FEMALE
ПОТРЕБА ЖЕНЩИН

ПОТРЕБА ДІВЧАТ
до робіт при роботі малих дїтий. Чистота. Робота легка і займаюча. Дорослі платня має в часї практики. Великий робітницї заробляють від $12 до $20 тижнево. Години працї від 8-ої до 5-ої. Робітницї від 8-ої до 12-ої. Що дальше інформації голоситись до фабрики H. W. McCANDLESS & CO., 270 Washington Street, Jersey City, N. J. 91-4

ПОТРЕБА
Женщин в віцї від 18 до 40 лїт, як
ПРАСОВАЧКИ
при фінїшуючім білю.
Платня 25 цент. на годину.
Стале занятє.
SUSQUEHANNA LAUNDRY,
320 Tonnelle Ave., Jersey City, N. J.

ДАРОМ! Зовсїм даром вишлемо кождому 5 ґарнїтурів ... на пересилку. Пишіть сейчас доки запас не скінчить. Адресуйте Адресуйте Practical Sales Co., 1219 North Irwing Ave., Dep. T, Chicago, Ill. 92ст05

ДР. К. Д. БІЛИК
Одинокий український християнський лїкар-хірург
в Нью Йорку.
327 E. 17th ST., NEW YORK, N. Y.
Доконує операцій мущин, женщин і дїтий, обчиняє з великим успіхом ревматизм, недуги жолудкові, слїпу кишку, гемороїди, грижі жили, нік, горло, уши і инші недуги мущин і женщин, як бік в кривім, обрізанє, уділює порадо що до зовсїм і годовання дїтий. Коли не можете прийти, напишіть лист і опишіть недугу. Дістуєть марку на відповідь. 92—

Годинн урядові: 12-2 полудн і від 6-8 вечер. Неділї і сьвята від 10-ої рано до 2-ої полудня.

Телефон. Stuyvesant 4493.

РЕЛІҐІЙНІ ОБРАЗИ
копіюванні артистичної роботи, портрети великих українських мужів, копії знаменитих сьвітських партий, ілюстрації до книжок і журналів і ріжні сьвітські рисунки, виконує український артист-малярь ВОЛОДИМИР А. СИРОТЕНКО за можливо дешеві цїни.
Адреса: 8с—
V. SIROTENKO,
2110 Arthur Avenue,
New York City.

ПРИВАТНА КЛІНІКА.
основана 1891.
137 East 27th Street,
NEW YORK.
між 3-ою і Lexington Ave.
Очиняє щодня від 9-ої рано до 5-ої полудн.; у вечерницї і сьвята від 9-ої до 9-ої; а кровлї і сьвята від 9-ої до 1-ої.
Лїкарі ... посїдають широке знанє і досьвідчену практику в лїченю ... Вже сотки ... до другої володі, відомі ... ратувати ...
Вони обчислять ... і спеціяльною увагою недуги нервів, серця, нирок, шлунка, кровя і скірки, але і всї инші хронічні недуги лїчать ... на основі ... і ... (Інші ... лїчить ... 828с119

ЦЇНИ УМІРКОВАНІ.
ПОТРОЙТЕ ... ВАШ ФІЛЬ, а напишіть ... 137 E. 27th St., New York, N.Y.

УКРАЇНСЬКА РЕСТАВРАЦІЯ
В. ЛАЗУТИ
74 St. Mark's Place
E. 8th St., New York.
Кличе подесть ся на старокраєвий і американський спосіб. Поміщає до Нью Йорку найдуть тут гостинність і відповідне товариство. Се гостинниця нью-йоркських Українців. чс-

АДВОКАТ
OTTO H. DROEGE
уділює безплатно порад у всяких цивільних, карних і судових справах, щодня від годинн 8-ої до 7-ої пополудни, а в неділї від год. 10-ої до 1-ої в полудне. в Американсько-Українськім Бюрі.
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.
320 E. 6th St., New York, N. Y.
Tel. Orchard 8963

НОВА КНИЖКА
ДО ПРЕДСТАВЛЕНЯ
„ДЛЯ СЕРЦЮ ВОЛЮ, ЗАВЕДЕ В НЕВОЛЮ",
драма в 3-ох дїй а 6-ох відслонах
Ж. Кропивницького
найновійша драма з друку і продає ся в цїнї 40 цент. За 10 примірників цїна 35.00. Замовленя просить ся слати на адресу: 86с95
UKRAINSKA KNYHARNIA
ім. T. SHEVCHENKA,
100 East 4th St., New York, N. Y.

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ! Др. СПІЛЛІНҐЕР

Посьпішай ся для хорих, незможних людий, котрі не є в можности платити високих цін за своє бадане.

ПОВІДОМЛЮЄ, що застарілі недуги можуть бути вилічені без ужитя аксиденсуль ТРОЮЧИХ ЗКІВ при помочи електричних природы. Рішучасно в богато таких случаях, які передше вимагали операції, можна лиш вилічитись цілком лише тими самим способом без ужитя ножа.

Маю в посїданю найновійші машини, при яких помочи можу заглянути до внутра і пізнати хворі внутренности людського тіла і костий та пізнати причину недуги. Другою машиною можу вирববати струї електричного сьвітла в тіло і лікувати ними зрадливі бакциї, які є причиною всїх недуг і людських недомагань. Той спосіб лїченя є не тільки нешкідливий, але дійсно прямий і дуже корисний для кождого пацієнта. — БОЖЕВОЛЇ ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за незвилїченого, не підіймаюсь лїчити. Однакож кождого, котрого узнаю до вилїченя, сповна вилїчити з як найкоротшим часом.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: понеділок і четвер від 9-ої рано до 8. вечер, в понеділок і четвер. читаючи з суботу від 9. до 12. в полудне, а в неділї від 9. до 11. в полудне.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНҐЕР,
153 E. 13th St., New York City.
близько стації елевайтер 3-ої авені

Др. Еміль Айхель український ДЕНТИСТ
49½—1st Ave., corner 3rd Street, NEW YORK, N. Y.

вирабляє штучні зуби, котрі виглядають як власні. Виправляє зуби без болю. Робота гарантована, ціни уміркованї.

Годинки: від 10. рано до 9. веч., крім пятниці; в неділї від 10. до 2. полуд.

Dr. KOLER,

638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

ЛІКАР (говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Европі, має 28 літ досьвіду у лїченю. Я лічу ревматизм, пропуклину, говорейдін, шерифуїн, недуги легких, серця, жолудка, утроби, нирок, кишок, міхура, шпірі, як і всї недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєть при лїченю недуг крови. Гадосить ся особисто, почтою не лічу. 105—

Години приймуть: від 9. рано до 8. веч., в неділю: від 9. до 5. рано, в неділї від 9. до 2.

Український лікар з Одеси

Др. КАУФМАН

111 E. 7th St., New York City.

Спеціяліст всїх мужеських, женських і дїточих внутрішних недуг. Лїчить новими мацицями електричними, уживає X-Ред.

Години приймуть: від 9. рано до 9. веч.; в неділю від 9. рано до 4. по обіді.
Телефон: Орчард 6352.

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРҐ, славний спеціяліст зі старого краю

поручає всїм терделчам Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ: РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛЇПОТ КИШКИ І Т. Д. 105—

Докоупе всякі найтяжші операції мущин, женщин і дїтий в своїм офісї або в домі пацієнта, спеціяльно ні на пропукляину при помочи «спеціяліста» з Відня.

Єсли ви хтесь не міг прийти особисто, нехай пишете листовно з повним докладним описом недуги, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь зачуть поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG
804 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
NEW YORK CITY
Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Др. А. Редкевич не є епископом нової української церкви в Канаді.

В одним з попередних чисел в статї на тему независимої української церкви в Канаді подали ми за канадійськими ґазетами вістку, що о. др. А. Редкевич, гр.-католицький сьвященик з Монтреалї, є епископом нової української церкви. Тепер читаємо знова в канадійських ґазетах, що о. А. Редкевич нічого навіть не знав про сю церкву, і віддав справу адвокатам, які вичочуть процес всім канадійським ґазетам, які подали сю мильну вістку.

Відзначене для президента.

Рада міста Ареццо рішила надати президентови Вілсонови титул почесного горожанина. Ареццо, се провінціональне місто в Італії, 50 миль на полудневий схід від Фльоренції. Має 20.000 мешканців.

Відзначене Гувера.

Бельґійське правительство надало Гербертови Гуверови, американському адміністраторови поживи, титул почесного горожанина і приятеля бельґійської держави.

Фінський прапор на американських водах.

Перший торговельний прапор молодої фінлядської республики появив ся на американських водах минувшого тижня. Він є червоно-жовтий. Появив ся він на кораблї, який передтим належав до Росії.

Три братя згинули, четвертий ранений від одного вистрілу.

Пані Ора Бальдвін, жінка американського офіцира з Вустер, Масс., одержала лист від свого мужа у Франції, який доносить, що він зістав ранений і стратив зір, а три його братя згинули від одного ворожого вистрілу на фронті підчас атаку. Вони всї чотири бороли ся один побіч другого.

Воздушна почта Ню Йорк-Шікаґо.

Міністерство почт задумало установити воздушну почту між Ню Йорком і Шікаґом. В той спосіб лист, який іде з Шікаґо до Ню Йорку 24 години, був би в Ню Йорку за 12 годин.

Четверта позичка свободи

буде випущена на 4¼%, сказав міністер фінансів.

Франція заскаржила

зелїзничу компанію „Сентрал Рейлрод оф Ню Джерзи" о $53.755.26 відшкодованя за 596 пачок стрільної бавовни, яку знищено підчас експльозії на острові Блек Там (коло Джерзи Сіти) в 1916 році.

Злучені Держави вивезли в

червни 1918 р. 92,173.000 фунтів мяса для своїх союзників в Европі.

Дирекция зелїзниць задумала

заборонити продажу алькоголічних напитків на всїх місцях, приналежних до зелїзниці.

За минувший тиждень місто

Ню Йорк ощадило 100 тон угля через се, що не осьвітлювано ночий.

В повіті Орендж, Н. Ґ., жи-

одна панна, яка минувшого тижня обходила 89-літну річницю своїх уродин. В той день вона перший раз була в театрі і каже, що театр їй дуже подобав ся.

Нюджерські жовніри,

які тепер находять ся у Франції, не будуть голосувати при слїдуючих виборах.

Протестантський сьвященик

Джан Секстон у Наксвід, Тенн., обходив недавно 30-літний ювилей свого навернення з католицької на протестантську віру. Замолоду він був кожалем. Протягом 30 лїт він навернув на протестантизм 12.000 осіб в 16 стейтах Злучених Держав.

В Сиракюз, Н. Ґ., померла

др. Марія Вокер, 80-літна женщина, яка довгий час занимала ся винаходжуванем нових суконь для женщин.

Прецїн опаматала ся...

Пані Евелин Шарп у Бруклині, Н. Ґ., яка три роки тому розвела ся з мужем, повідомила тепер свого бувшого мужа, що хоче назад до нього повернути. Він відмовив їй просьбі.

Лутзінський сойм

приняв проект про федеральну протиділю.

Генри Форд,

властитель фабрики автомобілїв в Дітройт, запропонував президентови Франції, щоби в Мексику отворити його фабрику жовнирок. Форд каже, що в сей спосіб він хоче повернути мексиканським рільникам. В тій фабрицї працювали би лише Мексиканцї.

Обчислено,

що в нюйорській стейтї є 86.490 нефахових робітників.

Технічний редактор

(менаджінґ едітор) нюйорської ґазети „Трібюн" бере 225 долярів платнї тижнево.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

„Злочин" Центральної Ради.

„Манчестер Ґардіян" цитує слова професора Василенка, першого премієра гетьманського кабінету, який на зїздї кадетів сказав, що „головним злочином Української Центральної Ради і її правительства була національізація землї". Коли делеґати зїзду питали Василенка, чому він — яко член центрального екзекутивного комітету кадетської партії і бувший заступник міністра просьвіти в кабінеті Керенського — вступив до правительства, накиненого Україні Німцями, Василенко відповів, що ціла Росія все була в порозуміню з Німеччиною. Акцію Василенка зїзд одобрив 72 голосами против 14!

Військовий губернатор в Києві.

Старокраєві ґазети доносять, що кабінет порішив віддати Київщину під заряд військових властий. Ґубернатором іменовано ґенерала Ханукова.

Орґанїзація шкіл в Холмщинї.

Київ, 15. VI. — Міністер заграничних справ, Дмитро Дорошенко, каже, що в північній части Холмщини орґанїзація українських шкіл іде знаменито.

Комісарем Холмщини і Поліся

іменовано Дмитрюка на місце Скоропис-Йолтуховського.

Др. Ізяріон Сьвєнціцький є

секретарем української амбасади в Берлїнї.

Міністерство просьвіти

запросило Наукове Товариство ім. Т. Шевченка у Львові вислати свого представника в київську комісію, яка має виготовити проект основами Української Академії Наук в Києві.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Бесарабія управляєть автономію.

На інтерпеляції деяких послів румунського парляменту премієр Маргільоман дав отсе пояснене: Положенє в Бесарабії з дня на день поправляєть ся. Автономна бесарабська Народна Рада, яка має право рішати аграрні реформи, поділяє землю між селян. Адміністрація там є автономна, а правительство має там лише свого ґенерального комісара.

Чеські змаганя.

Дня 13. липня 1918 року в Празї основано Чеський Народний Комітет, президентом котрого вибрано посла Крамаржа. Сей комітет видав до чеського народу отсей поклик: Чехословаки! Ви повинні памятати, що ваша задача лежить в роботї над виборенєм права самоозначеня і в роботї для автономної демократичної чесько-словацької держави, з власною адміністрацією, з власним парляментом і з власною відвічальностию.

Хорватський бан

(намісник) вислав до правительства доманґане, щоби в Хорватії завести військову управу з огляду на те, що деякі аґітатори пропаґують в краю ідею великосербської держави.

Засуд бувшого французького міністра.

Французький сенат, в ролї найвисшого трибуналу, засудив посла Луїса Дж. Мальви, бувшого міністра внутрішних справ Франції, на 5-лїтне вигнанє. Луїсови Мальви доказано, що він яко міністер зносив ся підчас війни з німецькими державними урядниками. Мальви на вигнаню не тратить права горожанства.

Мальви вибрав собі місто

Сан Себастіян, в Еспанії, яко місце свого житя на вигнаню. Сан Себастіян лежить над Біскайським заливом, 12 миль від французької границї.

Барон Отто фон Франк,

бувший австрійський посол в Копенгазї, зістав іменований австро-угорським амбасадором у Москві.

Торговля Канади за цьвітень,

май і червень, 1918, виносила 115,443.213 долярів меньше ніж за сейсам період в 1917 році.

Населенє Петрограду.

Найновійший спис населення Петрограду виказує, що населенє сього найбільшого в Росії міста виносить тепер 1,417.000 душ, або 1,000.000 душ меньше, як 18 місяців тому назад.

ЛІСТА СТРАТ.

Б. — убитий; р. — ранений; пр. — пропав без вістї; пр. — попав від рани; пн. — попав від недуг; п. — пропав. — Кождо хто ці читачів запізнає, що потрібні Україньки тут нема, прошуть се донести про се редакції.

(Тхе translation filed with the Postmaster at Jersey City on August 9, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.).

Вашінґтон, 6. VIII. — Нинїшна ліста страт в американській армії виказує 358 імен, з того убитих 31, погибших від ран 6, тяжко ранених 313, ранених 7, полонених 1. Між ними:

Михайло Пшеньский, Філядельфія, у.
Антін Андрушко, Гіз, Віс., тр.
Юрко Рудник, Шікаґо, тр.
Юрко Кукуда, Іст Юнстаун, О., тр.
Андрій Сукало, Шікаґо, тр.
Василь Ланчук, Кенборт, Н. Дж., пр.

Вашінґтон, 7. VIII. — Нинїшна ліста страт армії виказує 871 імен, з того убитих 114, тяжко ранених 371, ранених 265, пропавших 105, погибших від недуги 1, погибших з инших причин 2. Між ними є:

Митрофан Михайлюк, Філядельфія, у.
М. Ощелдунук, Іст Кембріджа, Масс., у.
Федь Карецький, Ґрейт, Мінн., тр.

Вашінґтон, 8. VIII. — Нинїшна ліста страт американських військ виказує число 347, з того убитих 133, погибших від ран 17, погибших з инших причин 6, ранених 97, тяжко ранених 82, пропавших 10. Між ними є:

Михайло Куш, Вавендот, Мінн., у.

ГУМОР І САТИРА.

Знає без читаня ґазет.

— В мене є засада не читати нічого, що ґазети пишуть про мене — каже сенатор Соргум.

— Але що се за засада? Майже все про вас добре пишеть ся, а се варто прочитати — каже його знакомий.

— Не потребую читати про себе в ґазетї — говорить вперто сенатор — бо всбо, що там є про мене, виходить зпід мого пера...

Вінчане кобиля.

Дїялось се десь коло 1903 року. Орґанізатор української незалежної церкви в Канаді, І. Бодруг, проповідував у Портаж-ля-Прери. Католиків було се не до смаку. Коли вони вчули, що Бодруг вже відїздить, післали одного парубка, щоб той „спублїнив" Бодруга межи людьми.

Парубок підійшов зухвало до Бодруга:

— То ви вже відїздаєте?

— Відїзджаю.

— А тато просили, щоби ви ще вернули та дали нашій кобилї шлюб.

Нарід, що тому прислухував ся, — в сьміх.

— А ти новобранїй? — спитав Бодруг. — Маєш двайцять і один рік?

— Маю.

— Отже пійди до тата, хай ви принесе твою метрику і кобилу тут приведи, так я тебе з нею звінчаю. Та боршній, щоб до тревну усю ту параду закінчити.

(„Рамок").

НЕЩАСТЕ НЕ ХОДИТЬ ОДИНЦЕМ.

Се є неймовірне, але зде ся правдиве, що кого постигне нещастє, той може надіяти ся і другого лиха. Що до недуг здасть ся се приміняти, бо відомо, що хто є не здоровий, той скорше западе і на другу недугу, як чоловік здоровий. Коли чоловік занедужає в наслїдок нестравности або якої другої недуги, його організм не має достаточної сили, аби перемір насїє недуги. На догадачки недужих тому беруть здорові женщини, бо вони не є податні до недуг. Котрий чоловік має лихий жолудок і через се стає нежічним повинен собі купити Босакового Лїчучого Гіркого Вина. Воно приносить лиє жолудок і внутренности до порядку, дає смаку до їдженя, улегчує травленє і так скріплює тїло. Належить його уживати як кв. Цїна є 1 фляшка $1.00, 6 фляшок $5.50, 12 фляшок $10.00. Можете надяти Босакового Гіркого Вина у Вашого аптикаря або готельника, або замовляйте впрост у фабрикантів.

MICHAEL BOSAK COMPANY,
424 Lackawanna Avenue,
Scranton, Pa.

Через довгі роки, українські робітники (самі мущини) приходили до його приватного офісу.

ЛИШЕ ДЛЯ МУЩИН

ЛИШЕ МУЩИН. Про вашу слабість Др. Брайен може поясняти Вам, як можете бути свобідні з слабости наборовлї чи, як Ви самі хочете. Ваш слід, ваша тайна, ваше. Моя адреса:

Dr. BRYAN, 333 East 17th Street, NEW YORK CITY.
(Between 2nd and 3rd)

Офіс отворений: від 9. рано до 8. вечер, в неділї від 9. до 2. в полудне.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований около 35 лїт. Не дїлаємо лїчити кошмів. Уживаємо найлїпших способів лїченя з сьвіта. Ми не такцем і самі видаємо ся знати. Гонорарію рівнаємо лїчити, як без оплати і бачите, чи ні недуги прийшли. Ми лїчимо на старі і такі, котрі лїчили до сих пор можемо вилїчити, бо ми вістимо то вилїчити. — Годині приймуть: від 10. до 5. У суботи і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 2. 104—

HEIDELBERG TREATMENT, 1520 Lexington Ave., NEW YORK CITY.
(between 75-ой улиці).

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

вина лїнного рецепта від автомобілїстів. Я є в праці рекомендації і добрий механік і шофер з 4-лїтним досьвідом. Я можу вам дати добрі поради і пояснити. Прошу вас дати мені ваші ваші. Можете, як маєте вільний час, в одним з офісів в Америці, і я вам дам ваші. Я є в Америці 4 роки і 1 місяць, курс 1917 р. до 1918 р. і 1 місяць курс. Я подучаю вас в Америці і в неділї, і в понеділок і в суботу від 9-ої до 12 в полудне.

Зашукуйте до нашої школи, — і ви є можете вилїчитись. Ґ. Ґ.
АЕКЛА АУТО ЗСНООЛ, 146 W. 48th St., NEW YORK, N. Y.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ
В ШТУЧНІМ ЛІЧЕНЮ ЕЛЕКТРИКОЮ
БЛИЗЬКО UNION SQUARE
117 E. 17th St., New York City.

Він уже вилїчив тисячі людий і бажає би і Вас вилїчити, коли терпите на нарки або нїхур, сьвіту недугу, сечму, пропуклину, гемороїдів, фістулу, ревматизм, неврал-ґію, нервовість, болї крижий, слабости мозку, горла і жолудка, кашель, застуду. Запалене легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лікар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.
Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬБІТА — СЕ СИЛА. — ПИШЕТЬ ПО ЦІННИЙ КНИЖКИ ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 80 ГРЕНД СТ., ДЖЕРСИ СИТИ, Н. ДЖ.

Недужі люди в Детройт, Міш.

котрі терплять від ревматизм, нервовости, упорчивих або хронїчних недуг. Чи ви хотїли би вилїчитись, щоби Вашої грошї не пійшли на марно? Прийдіть і дайте мені оглянути себе, щоб я мій Вам поворчи. Складини, погляд і порада безплатні.

Дїла приймаю в лїченю нервових, хронїчних і секретних недуг, даючи мені свою пропоцію науковий, електрично-лїчний спосіб лїченя, який дає можливо недужим, помочі і запобігає перед недужистию дорогими операціями. 93—

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ НА ХРОНІЧНУ, НЕРВОВУ, КРОВНУ, НА СКІРНУ АБО СКОМПЛИКОВАНУ НЕДУГУ, АБО КОЛИ ТЕРПИТЕ НА ЖОЛУДКОВІ КНИЖКИ, ПЕЧІНОК, УТРОБИ АБО НА РЕВМАТИЗМ, БОЛЇ В КРИЖАХ АБО СУСТАВАХ І Т. Д. ТО НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ. БЕЗПЛАТНО — ЦІНА.

Години приймуть: від 9-ої рано до 8-ої веч. В неділї від 10-ої рано до 2-ої полуд.

Dr. RUSSELL,
176 E. Jefferson Ave. near Woodward Ave. Detroit, Mich.

ВИРІЖТЕ СЕ ОГОЛОШЕНЄ АБО ЗАПИШІТЬ СОБІ АДРЕСУ.

Пішлю не можете знати, які пишемо Вас можуть скріпити, або може буде Вам потрібно доброго і сумлїнного АДВОКАТА

Herman Turkel 280 Broadway, New York, N. Y.

лїчив місцем в краю в одїнє тіло тут Ковно національні, в Ковно родинним, поступити з Вами чесно і розумно, як з Вами Ковно власним ковно. — Запитуєм справи у всїх судах. Уповажнїє на ковно, ковно ковно і ковно. Ковно ковно ковно ковно ковно ковно. Ковно ковно, ковно ковно або телефонуйте. Два телефони: Cortland 6985 і 6986. 82пр.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Коли терпите на якусь нову спеціяльному або застарілу недугу а потребуєте помочи спеціяліста

Прийдіть до мене — а я доведу до результату

обіцяю, приходю і за малу нагороду, без оплати нагороди у Вашого лекаря. Мої офіси основовані на тому дуже рано і по самім будинку, і може здають до поступовости, а уживаємо електрики. Коли ніяка з моїх офісів і лїчи до оплатньої доходить без, що без нагороди мого лекаря до нагороди.

Коли Ви терпите

хронічні болї голови, запорот голови, нервоси, нервовість, ревматизм, болї в плечах, слабо ноги, слабі і нервові нерви, безсонність, болї в нервах і грудях, ревматизм в суставах, слабість, горло, нервові болїсти, недужистю жолудка і кишок, запорчивої болї, запорчи на кожу і тоно, прийдіть до мене.

ПРИМІНЮЮЧИ ЕЛЕКТРИКУ, ЗАСОБИ ЛЕКТРОТЕРАПЕВТИКА І ЛІКАРЯНІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНУ ПОСЛІДНЮ ЛІЧЕНЮ.

ПОРАДА ЗОВСІМ ДАРОМ. ПРИЙДІТЬ ЗИЛІ — НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ.

СПЕЦІЯЛІСТ
Dr. HANNON, 101 East 14th Street, Between Tammany Hall
NEW YORK CITY

Години офісові: Лїкно від 9. рано до 4. вечер. Сьвіт: від 6. до 8. в неділї і приймаємо сьвіт: від 10. до 2. в полудне.

ОСЬЛИНЕ ПОЧАЛЬНИЙ ОФІС

ЖІНОЧІ ХОРОБИ

Найлїпший спосіб лїченя — ЛІКИ ЖІНОЧІ ЛІКИ

Ціна 1 фляшка $1.00, 6 фляшок $5.50, 12 фляшок $10.00.

Можете надяти Босакового Гіркого Вина у Вашого аптикаря або готельника, або замовляйте впрост у фабрикантів.

MICHAEL BOSAK COMPANY,
424 Lackawanna Avenue,
Scranton, Pa.

СЛОВА НАДІЇ ДЛЯ ШУКАЮЧИХ ЗДОРОВЛЯ.

Число уживаючих ліки Отця Молїнґера в Злучених Державах виносить десятки тисячів. Сотки тих людий оставали в особистім знакомстві з Отцем Молїнґером, здучи в наслїдствї до його медицин на Трей Гіл, Алеґени, перед 40 лїтами. В тім часї, у самій околиці його кафедри, його слава поширилась від сусїдів до сусїдів. В одним місці, другим, наслїдувано ліки, що по тому. Сьвідомо друкували ціці сторінки про чудові успіхи сего ліку.

Отець Молїнґер був знатним медиком як і добрим духовним отцем. Ніякий лікар немав подібної нагоди для студіювання недуг, бо люди дїтьмені всякого рода недугами, були на його обслугою. Він полюсив 40.000 рецепт, або иншими словами, таке число людий одержало письменні вказівки, які відтак осягнули з ліку славного медика.

ЗНАМЕНИТІ ЛІКИ НА ВСЇ ДОЛЕГЛИВОСТИ.

Цінні рецепти Отця Молїнґера були видавані все на одну і тугану долеглимість. Кожда з них є шукоцим ніцадоцом. Кожда з них дає знаменитий успіх для надаваного терпіня. Тисячі людий, котрі уживають Сьвіжий Рослинний Чай Отця Молїнґера можуть числити на успіхи в поліпшенню їх здоровля. Сей чай поручуваню попри другі ліки, бо він рішучо усуває нечистість з тіла, прочищує кров, усуває запір і скріпляє жолудок, нирки, утроби і міхур. Він є так безпечний і поживний, що кождий мущина, женщина і дїтина з родини, чи недужі чи здорові, повинні уживати сей старозначний чай постійно. Велика пачка для цілої родини повинна находитись в кождій хаті. Ціна пачки коштує $1.00 і висилаєть ся її всюди почтою.

Читачі чаборонні повинні знати які роди оригінальних ліків Отця Молїнґера, з його портретом, і підписом, з запорукою, що вони є владаєні сими так як він поручив, то є з найчистійших і найцїннїйших складників. Сї ліки є оовчем знатока медицини, а кождий з них має признане від тисячів письмних і щачних людий. 93.95

Читайте сей спис уважно, терпляче на котрусь з отсих недуг, і висилаєть замовлене ще нині. Знаменні успіхи принесли славу для ліків Отця Молїнґера.

Famous Health Tonic, for Liver, Blood and Stomach	$1.00	Kidney Disease	1.00
Hay Fever; always recommended by users	1.00	Catarrh Wash	1.00
Asthma Powders; 50c and	1.00	Catarrh Inhalant; 25c and	50c
Rheumatism No. 1	1.00	Catarrh of Stomach	1.00
Rheumatic Liniment; 50c and	1.00	Female Complaints	1.00
Whooping Cough	50c	Nervine	1.00
Diarrhoea, Dysentery	50c	Bronchitis	1.00
Eczema	1.00	Coughs and Colds	1.00
Blood Diseases	1.00	Pile Ointment	50c
Tonic Hypophosphites	1.00	Gall Stones	2.00
Eye Water	25c	White Salve	50c
Epileptic Fits & St. Vitus Dance	1.00	White Liniment	50c
Stomach Capsules; 50 e and	1.00	Kidney Pills; 50c and	1.00
Famous Herb Tea; for Kidney, Liver and Blood; 25c. 50c and	1.00	Drawing and Healing Ointment	50c
Liver Pills	25c	Cold and Grip Tablets	25c
		Pile Suppositories	50c
		Blood and Nerve Tablets; 50c &	1.00

ЯК ЗАМОВЛЯТИ.

Кождий ліх Отця Молїнґера видає ся просто поучо. Просимо дописати 10 цнт. на покриє оплати почти і обложчи посилки. Коли для Вас нецїлїбне, то ми вишлемо посилку на С. О. Б. і Ви дістаєте належитість на почті. Особи, надаючі докази ліками приносять свого чаю, можуть їх одержати на жадане. Тамте ж пишемо цїнницку, в якій розказано про лїки Отця Молїнґера. Сим себе уверте. Коли Ви є недужі, то пишіть нині і дістаєте тисячі другим до цінної дорогу до здоровля. Які заслужені досягні висилаєть тому самого докладно одержано готівку, марки або гроші ордера. Адреса: — MOLLINGER MEDICINE COMPANY, 22 Mollinger Building, 11-13 East Park Way, N. S., Pittsburgh, Pa.